

25 oktober 2024

Oorspronkelijke taal : Nederlands

COI FOCUS

SYRIË

Impact van het conflict tussen Israël en Hamas op de veiligheidssituatie in Syrië

Disclaimer:

Dit COI-product is, overeenkomstig de [richtlijnen van de Europese Unie](#) voor de behandeling van informatie over herkomstlanden van april 2008 en de van kracht zijnde wettelijke bepalingen, opgesteld door Cedoca, de dienst die binnen het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) verantwoordelijk is voor onderzoek naar informatie over herkomstlanden. Het document levert informatie voor de behandeling van individuele verzoeken om internationale bescherming. Het bevat geen beleidsrichtlijnen of opinies en velt geen oordeel over de grond van het verzoek om internationale bescherming.

Dit document, opgesteld binnen een afgesproken tijdbestek, steunt op een zo ruim mogelijke waaier aan zorgvuldig geselecteerde publieke informatie met bijzondere aandacht voor de toetsing en kruiscontrole van de bronnen. Cedoca probeert alle relevante aspecten van het onderwerp van dit COI-product te behandelen, maar de informatie in dit document is niet noodzakelijk exhaustief. Als dit document bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet vermeldt, betekent dit niet dat ze niet hebben plaatsgevonden of niet bestaan. Alle gebruikte bronnen krijgen een gedetailleerde bronvermelding.

This COI product was produced by Cedoca, the country of origin information research unit of the Office of the Commissioner General for Refugees and Stateless Persons (CGRS). It follows the [Common EU Guidelines](#) for processing country of origin information (April 2008) and was drafted in accordance with applicable legal provisions. It aims to provide information for the processing of individual applications for international protection. It does not contain policy guidelines or opinions and does not pass judgment on the merits of applications for international protection.

This report was prepared within an allotted timeframe, using a wide range of carefully selected public information with a constant attention to crosschecking sources. While Cedoca has endeavoured to cover all aspects relevant to the subject of this COI report, the information provided is not necessarily exhaustive. The absence of a specific event, person or organisation from this report should not be taken to imply that the event did not take place or that the person or organisation does not exist. All sources are referenced.

Samenvatting

Hamas zocht in oktober 2022 toenadering tot Syrië waarmee er een einde kwam aan de jarenlange onenigheid tussen Syrië en Hamas. Desondanks bleef het wantrouwen ten opzichte van de organisatie bestaan. Iran, de bondgenoot van Syrië, steunt Hamas volop. Syrië houdt zich een jaar na de start van het Gaza-conflict in oktober 2023 nog steeds afzijdig en is niet uit op een confrontatie. Ook Rusland bemoeit zich niet met het Gaza-conflict. Het neemt een kritische houding aan ten opzichte van Israël maar heeft weinig invloed op de onderhandelingen. De Gaza-crisis, en de crisis in het Midden-Oosten in het algemeen, speelt in het voordeel van Poetin want ze houdt de aandacht weg van het conflict in Oekraïne.

De actoren die betrokken zijn bij het geweld in Syrië dat gelinkt is aan het Gaza-conflict zijn divers. Het gaat in eerste instantie om Iran en door Iran gesteunde groepen (zoals Hezbollah en de Islamic Resistance in Iraq (IRI)), de Amerikaanse troepen en het Israëlische leger. Het Syrische regime houdt zichzelf afzijdig maar hun stellingen worden af en toe aangevallen door het Israëlische leger.

In Noordoost-Syrië, in de provincies Hasaka en Deir Ezzor en op de Amerikaanse basis al-Tanf in Homs is het geweld tegen de aanwezige Amerikaanse troepen gestegen kort na de uitbraak van het Gaza-conflict. Dit vertaalde zich in een groter aantal aanvallen op Amerikaanse doelwitten, hoofdzakelijk uitgevoerd door Iran en aan Iran gelinkte milities (o.a. IRI en Hezbollah), en tegenaanvallen van de Amerikanen. De doelwitten zijn vooral militaire basissen en militaire infrastructuur. Meestal is er vooral materiële schade, maar Amerikaanse troepen en strijders zijn ook gewond geraakt in de herfst van 2023. Tussen begin februari 2024 en begin april 2024 is dergelijk geweld bijna gestopt en nu komt het nog sporadisch voor. Vanaf maart 2024 tot midden augustus 2024 blijkt dat er nog tien aanvallen waren op Amerikaanse doelwitten. Als er zich incidenten voordoen, zijn ze hoofdzakelijk gericht tegen de Global Coalition-basis dichtbij de Koniko-gasvelden in Deir Ezzor (70 %), op de militaire basis van al-Tanf (Homs) (10 %) en de luchtmachtbasis Kharab al-Jayr (20 %) in de provincie Hasaka. Bij de incidenten sinds maart 2024 vielen er volgens ACLED geen slachtoffers, noch militaire- noch burgerslachtoffers, of was het aantal slachtoffers onbekend.

Israël heeft sinds de start van het conflict de luchthaven van Damascus en Aleppo meerdere malen onder vuur genomen, waardoor de luchthavens tijdelijk onbruikbaar werden. Dit was echter niet nieuw en gebeurde ook al vóór het Gaza-conflict, maar kort erna werden de aanvallen op de luchthavens wel intensiever. Er vielen twee burgerdoden bij die aanvallen. Op basis van cijfers en informatie over de Israëlische aanvallen die plaatsvonden binnen Syrië in de periode van januari 2024 tot midden augustus blijkt dat er in die periode geen aanvallen meer geweest zijn op beide luchthavens. Op 29 maart 2024 is er wel sprake van een grootschalige Israëlische luchtaanval dichtbij de luchthaven van Aleppo, waarbij op twee locaties 53 slachtoffers vielen, onder wie 36 soldaten van het Syrische regime.

In de grensstreek tussen Israël en Zuid-Syrië zijn de grensoverschrijdende aanvallen sinds oktober 2023 frequenter dan voordien. De doelwitten zijn eveneens Iraanse groepen en door Iran gesteunde groepen, o.a. Hezbollah, wapendepots en -transporten, en het Syrische leger in Quneitra en Deraa. Bij de regionale verdeling van het geweld zien we vanaf mei 2024 een verschuiving, waarbij de grensstreek met Israël en de zuidelijke provincies van Syrië in de buurt van de Golanhoogten, nl. Quneitra, Deraa en Sweida nog nauwelijks aangevallen worden.

Vanaf 2024 waren er voor het eerst een aantal Israëlische aanvallen op de stad al-Qusayr (Homs), op stellingen van Hezbollah en het regime (10/01/24; 25 en 29/02/24) en een beperkt aantal aanvallen op residentiële woonwijken zoals Kafr Sousa (21/02/24) en Mazzeh (20/01/24) in Damascus, waarbij het vooral om Iraanse doelwitten ging. Op 1 april 2024 was er eveneens de aanval op het Iraans consulaat in Damascus. Er vielen bij al deze aanvallen een beperkt aantal burgerslachtoffers.

De meeste doelwitten van Israël liggen vanaf mei 2024 in de provincies Homs en Rif Damascus. Uit analyse van de incidenten in Homs blijkt dat ongeveer een derde van de aanvallen gebeurt door drones die auto's of trucks viseren waarmee Hezbollahleden zich verplaatsen. De rest van de aanvallen zijn luchtaanvallen op stellingen van Hezbollah en pro-Iraanse milities. De stad die het meest gevisieerd wordt is al-Qusayr, waar de steun voor Hezbollah sterk is. In Rif Damascus vonden er begin mei 2024 (2 en 9/05) twee luchtaanvallen plaats die het regime, pro-Iraanse stellingen en een gebouw van Hezbollah viseerden in Najhah en Sayyeda Zaynab. De naar schatting twintig slachtoffers waren leden van bovengenoemde doelwitten. De vijf overige incidenten in Rif Damascus waren kleinschaliger droneaanvallen en viseerden telkens voertuigen waarbij hooggeplaatste leden van Hezbollah werden gedood.

Een ander doelwit van Israël was de provincie Deir Ezzor, waar ten westen van de Eufraat zowel het regime als aan Iran gelinkte milities aanwezig zijn. Af en toe voerde Israël er luchtaanvallen uit op hun stellingen. Sinds mei 2024 tot midden augustus 2024 heeft Israël geen aanvallen meer uitgevoerd in deze provincie. De meeste burgerslachtoffers in Deir Ezzor zijn het gevolg van de conflicten tussen de Syrian Democratic Forces (SDF) en de Arabische stammen die plaatsvonden sinds augustus 2023 en voortduurden in 2024 maar geen link hebben met het conflict in Gaza.

Summary

In October 2022, Hamas sought rapprochement with Syria, ending years of disagreement between Syria and Hamas, but mistrust of the organisation remains. Iran, Syria's ally, fully supports Hamas. A year after the start of the Gaza conflict, Syria is still keeping its distance and is not seeking a confrontation. Russia is also not involved in the Gaza conflict. It takes a critical stance towards Israel but has little influence on negotiations. The Gaza crisis, and the Middle East crisis in general, plays to Putin's advantage because it draws attention away from the conflict in Ukraine.

The actors involved in the violence in Syria and related to the Gaza conflict are diverse. They primarily include Iran and Iranian-backed groups (such as Hezbollah and the Islamic Resistance in Iraq (IRI)), US forces and the Israeli army. The Syrian regime keeps a low profile but its positions are occasionally attacked by the Israeli army.

In northeastern Syria, in Hasaka and Deir Ezzor provinces and at the US al-Tanf base in Homs, violence against US troops increased shortly after the outbreak of the Gaza conflict. This translated into a greater number of attacks on US targets, mainly carried out by Iran and Iran-linked militias (including IRI and Hezbollah), and counterattacks by the Americans. The targets were mainly military bases and military infrastructure. Attacks resulted mostly in material damage, but US troops and fighters were also wounded in the autumn of 2023. Between the beginning of February 2024 and the beginning of April 2024, such attacks almost ceased, and now they only occur sporadically. From March 2024 to mid-August 2024, 10 attacks were reported on US targets. They were mainly directed against the Global Coalition base close to the Koniko gas fields in Deir Ezzor (70 %), as well as al-Tanf (Homs) military base (10 %) and Kharab al-Jayr air base (20 %) in Hasaka province. In the incidents since March 2024, there have been no casualties, either military or civilian, or the number of casualties is unknown.

Israel attacked Damascus and Aleppo airports several times in 2023 after the start of the conflict, rendering the airports temporarily unusable. This had been happening before the Gaza conflict, but shortly after the Gaza conflict began the attacks on the airports intensified. There were two civilian

deaths in these attacks. Based on figures and information about the Israeli attacks that took place inside Syria in the period from January 2024 to mid-August, it appears that there were no more attacks on both airports in 2024. On 29 March 2024, however, there was a large-scale Israeli airstrike close to Aleppo airport, with 53 casualties at two locations, including 36 Syrian regime soldiers.

In the border region between Israel and southern Syria, cross-border attacks increased after October 2023. The targets were also Iranian groups and Iranian-backed groups, including Hezbollah, arms depots and transports, and the Syrian army in Quneitra and Deraa. In the regional distribution of violence, a shift can be observed since May 2024. The border region with Israel and the southern provinces of Syria, near the Golan Heights, Quneitra, Deraa and Sweida are now rarely attacked.

In 2024, there were for the first time a number of Israeli attacks on Hezbollah and regime positions in the city of al-Qusayr (Homs) (10/01/24; 25 and 29/02/24) and a limited number of attacks on residential neighborhoods such as Kafr Sousa (21/02/24) and Mazzeh (20/01/24) in Damascus, mostly involving Iranian targets. On 1 April 2024, there was an attack on the Iranian consulate in Damascus. There were a limited number of civilian casualties in all these attacks.

Most of Israel's targets after May 2024 were in Homs and Rif Damascus provinces. Analysis of incidents in Homs shows that about a third of the attacks were by drones targeting cars or trucks used by Hezbollah members to move around. The rest of the attacks were airstrikes on positions held by Hezbollah and pro-Iranian militias. The most targeted city is al-Qusayr, where support for Hezbollah is strong. In Rif Damascus, two airstrikes took place in early May 2024 (2/05 and 9/05) targeting the regime, pro-Iranian positions and a Hezbollah building in Najhah and Sayyeda Zaynab. The estimated 20 casualties were members of the above groups. The five remaining incidents in Rif Damascus were smaller-scale drone attacks targeting vehicles which killed senior members of Hezbollah.

In Deir Ezzor province, Israel occasionally conducted airstrikes against positions of the regime and Iran-linked militias west of the Euphrates. However, between May 2024 and mid-August 2024, Israel did not carry out any attacks in this province. Most of the civilian casualties in Deir Ezzor resulted from clashes between the Syrian Democratic Forces (SDF) and Arab tribes that started in August 2023 and continued into 2024 but have no link to the Gaza conflict.

Inhoudstafel

Samenvatting	2
Summary	3
Lijst van afkortingen	6
Inleiding	7
1. Houding van de regionale spelers in het conflict	8
1.1. Houding van Syrië	8
1.2. Houding van Rusland	8
1.3. Houding van Iran	9
2. Actoren van het geweld naar aanleiding van het conflict in Gaza	9
2.1. Door Iran gesteunde groepen	9
2.1.1. Hezbollah en haar bondgenoten	9
2.1.2. Islamic Resistance in Iraq	11
2.2. Amerikaanse troepen	12
2.3. Israëlisch leger	12
3. Het geweld als gevolg van het conflict in Gaza	13
3.1. Geweld tussen Amerikaanse soldaten en Iraanse groepen in Noordoost- Syrië	13
3.1.1. Actoren van het geweld tegen de aanwezige Amerikanen in Syrië.....	14
3.1.2. Frequentie van het geweld tegen Amerikaanse doelwitten	15
3.1.3. Lokalisering van de Amerikaanse doelwitten	15
3.2. Geweld vanuit Israël op Syrië en vice versa	16
3.2.1. Aanvallen van Israël op de luchthavens van Aleppo en Damascus.....	17
3.2.2. Grensstreek met Israël en de zuidelijke provincies van Syrië, vooral Quneitra en West-Deraa.....	19
3.2.3. Israëlische luchtaanvallen op Deir Ezzor	21
3.2.4. Frequentie van het geweld vanuit Israël op Syrië.....	23
3.2.5. Lokalisering en doelwitten van het geweld vanuit Israël op Syrië tussen 7 oktober 2023 en 30 april 2024	24
3.2.6. Lokalisering en doelwitten van het geweld vanuit Israël op Syrië tussen 1 mei 2024 en 23 augustus 2024	26
3.2.7. Beeperaanval op Hezbollah-leden	28
Bibliografie	30

Lijst van afkortingen

ACLED	Armed Conflict Location & Event Data Project
CA-SYR	Crisis Analysis – Syria
EUAA	European Union Agency for Asylum
ICG	International Crisis Group
IDF	Israeli Defense Forces
IDPs	Internal Displaced Persons
IRI	Islamic Resistance in Iraq/Al-Muqawama al-Islamiyah fi al-Iraq
IRGC	Islamic Revolutionary Guard Corps
IRGC-QF	Islamic Revolutionary Guard Corps – Quds Force
IS	Islamitische Staat
GGM	Ground-to-Ground Missile
NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
NRC	Norwegian Refugee Council
SDF	Syrian Democratic Forces
SOHR	Syrian Observatory for Human Rights
VN	Verenigde Naties
VS	Verenigde Staten
YPG	Koerdische Volksbeschermingseenheden/Yekineyen Parastina Gel

Inleiding

Deze COI Focus geeft een overzicht van het geweld in Syrië waarbij er een verband is met het conflict in Gaza dat begon op 7 oktober 2023. De oorlog tussen Hamas en Israël, is een escalatie van het Israëlijsch-Palestijns conflict die zich ontwikkelde tot een Israëlijsche militaire invasie in de Gazastrook.

In een eerste hoofdstuk wordt er gekeken naar de huidige relatie tussen het Syrische regime en Hamas, en naar de houding van Rusland en Iran ten opzichte van het Gaza-conflict, omdat het belangrijk is om de positie van de regionale spelers in het conflict te begrijpen. Daarnaast worden in een tweede hoofdstuk de actoren van het geweld onderzocht en een beschrijving gegeven van de betrokken partijen. Het laatste hoofdstuk geeft weer waar en hoe frequent het geweld zich voordoet in Syrië, wie de actoren zijn van dat geweld en of er gevolgen zijn voor burgers.

Het onderzoek voor deze COI Focus gebeurde tussen december 2023 en oktober 2024. Cedoca heeft deze COI Focus tijdens het schrijven regelmatig geactualiseerd naar aanleiding van verschillende gebeurtenissen, waaronder de moord op een generaal van de Iraanse Revolutionaire Garde eind 2023 en de moord op een belangrijk kopstuk van Hamas in Syrië begin 2024. Om de situatie tot eind april 2024 te beschrijven, deed Cedoca een beroep op een Syrië-expert van Chatham House, een onafhankelijke denktank in London die eveneens de impact van het conflict onderzocht.

Voor de actuele tendensen van mei 2024 tot midden augustus 2024 maakt deze COI Focus gebruik van cijfergegevens over veiligheidsincidenten die gelieerd zijn aan het Gaza-conflict uit de databank van het Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), een Amerikaanse non-profitorganisatie die informatie over conflicten verzamelt, analyseert en in kaart brengt. Ervaren onderzoekers verzamelen de data op basis van een brede waaier van lokale, regionale en internationale nieuwsbronnen en organisaties.¹ De databank is betalend beschikbaar op de website van ACLED en wordt wekelijks bijgewerkt met nieuwe informatie (al dan niet over een reeds ingevoerd incident).² De inventaris van ACLED geeft het type van geweld, de actoren van geweld, een beschrijving van de incidenten, de locatie en het aantal dodelijke slachtoffers weer. ACLED licht de toegepaste methodologie voor de invoering en voortdurende controle van de data uitgebreid toe.³ Gelet op de methodologie, codering en invoering van gegevens kunnen de cijfers van ACLED volgens Cedoca slechts beschouwd worden als een schatting en indicatie van de tendensen met betrekking tot geweld in een bepaalde periode. De ACLED-cijfers van die Cedoca in deze COI Focus gebruikt zijn opgevraagd op 28 augustus 2024.

Naast de ACLED-cijfers raadpleegde Cedoca nieuwsartikels in diverse media en rapporten die relevant zijn voor Syrië en dit specifieke onderwerp.

Het ACLED-onderzoek in verband met de geweldincidenten werd afgerond eind augustus 2024, maar actuele gebeurtenissen die erna plaatsvonden en van belang zijn voor deze COI Focus werden nog geactualiseerd tot en met 1 oktober 2024.

¹ ACLED, 06/2023, p. 7, [url](#)

² ACLED, 11/2021, [url](#)

³ ACLED, *Resource Library*, s.d., [url](#)

1. Houding van de regionale spelers in het conflict

1.1. Houding van Syrië

In oktober 2022 zocht de chef Arabische relaties van Hamas - een extremistische Palestijnse organisatie die in 2007 in de Gazastrook aan de macht kwam na democratische verkiezingen - toenadering tot Syrië en ging er op bezoek. De ontmoeting bracht een einde aan de vijandigheid die ontstond door de steun van Hamas aan de anti-Assad rebellen tijdens het Syrische conflict dat uitbrak in 2011.⁴ Toch bleef het wantrouwen ten opzichte van Hamas bestaan na de ontmoeting en kwam er geen nauwe samenwerking. Syrië betuigde haar solidariteit met Gaza in het huidige conflict en bekritiseerde Israël met scherpe retoriek, maar weerhield zich tot op het afsluiten van deze COI Focus in oktober 2024 om grootschalige escalaties uit te lokken met Israël, hoewel Israël het Syrische grondgebied en het Syrische leger regelmatig aanvalt. Syrië is niet uit op een escalatie van het conflict met Israël na tien jaar conflict in eigen land.⁵ Volgens Haid Haid, expert bij Chatham House, houdt het Syrische regime zich wijselijk buiten het conflict en is hun positie niet gewijzigd, zelfs niet na de aanval op het Iraanse consulaat in Damascus op 1 april 2024, waarbij zeker vijf leden van de Iraanse Revolutionaire Garde omkwamen. Hoewel deze aanval door experts gezien werd als een ongeziene escalatie van het conflict, houdt Syrië zich er zoveel mogelijk buiten.⁶ Syrië is bang voor de gevolgen als het zou deelnemen, heeft een beperkte militaire capaciteit en middelen, en ondervindt de invloed van Arabische staten die eveneens geen conflict willen uitlokken. Niettemin gedooft het Syrische regime beperkte anti-Israëlische aanvallen.⁷

1.2. Houding van Rusland

Volgens Haid Haid heeft Rusland geen echte acties ondernomen om de gevolgen van het conflict in Gaza op Syrië te beperken. Het land neemt een kritische houding aan ten opzichte van Israël, maar heeft weinig invloed op de onderhandelingen tussen Israël en Hamas. Een conflict in het Midden-Oosten is de perfecte crisis voor Rusland, dat er een heleboel politieke voordelen van plukt.⁸

De grootschalige invasie van Oekraïne in 2022 maakte een einde aan de meeste Westerse meningsverschillen. De oorlog tussen Israël en Hamas heeft de verdeeldheid in het Westen weer doen opblazen: terwijl de Verenigde Staten (VS) erop staan dat Israël het recht op zelfverdediging heeft, zijn er grote meningsverschillen geweest tussen Europese landen over het standpunt dat de Europese Unie zou moeten innemen. Deze verdeeldheid komt Rusland goed uit, en dus heeft het land er geen belang bij om de Gaza-crisis op te lossen. Dankzij het Gaza-conflict verdwijnt de oorlog in Oekraïne meer op de achtergrond.⁹

Alles bij elkaar betekent dit dat Rusland een passieve speler zal blijven in de oorlog tussen Israël en Hamas, aldus Haid Haid. Moskou heeft geen rol gespeeld bij het uitlokken van de crisis en kan deze ook niet oplossen, zelfs als het dat zou willen. Rusland kan niet eens de rol van bemiddelaar spelen, omdat Israël nerveus is over de nauwe banden die Rusland onderhoudt met Teheran.¹⁰

⁴ AFP, 19/10/2022, [url](#); Vrt.be, 07/11/2023, [url](#)

⁵ CA-SYR, 12/10/2023, [url](#)

⁶ Chatham House, 22/04/2024, [url](#)

⁷ Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024; BBC, 01/04/2024, [url](#)

⁸ Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

⁹ BBC, 13/10/2023, [url](#)

¹⁰ Carnegie Endowment, 07/2023, [url](#)

1.3. Houding van Iran

Drie dagen na de Hamas-aanval op Israël, op 10 oktober 2023, prijst de Iraanse leider Khamenei de Hamas-operaties, maar beweert hij ook dat dit het werk van de Palestijnen zelf is. Hoewel er geen sluitend bewijs direct naar Iran wijst, heeft de complexiteit van de nauwkeurig georkestreerde aanval door Hamas, gekenmerkt door een hoog niveau van coördinatie en misleiding, ertoe geleid dat velen speculeren dat Iran ondersteuning heeft geboden, aldus het Amerikaanse onderzoekscentrum Stimson.¹¹ Volgens het onderzoekscentrum wenst Iran geen grootschalige oorlog, maar volgens onderzoeker Haid Haid gaat het land wel op zoek naar bondgenoten ter ondersteuning van Hamas.¹² Iran wil tonen dat zij de leidende externe macht zijn en daarom uit de Iraanse regering bombastische retoriek tegen Israël, terwijl ze steun biedt aan haar Libanese proxygroep, Hezbollah, en het toestaat om een conflict met Israël aan te gaan. Bovendien lijkt Iran aanvallen op Amerikaanse doelen in Irak en Syrië aan te moedigen via andere proxy-troepen. De VS sloegen op 27 oktober 2023 terug met twee aanvallen op aan Iran gelinkte doelen in Syrië. Iran begrijpt echter ook het standpunt van Assad en wenst geen conflict met hem, aldus Haid Haid.¹³ Aanvallen op Amerikaanse doelwitten zijn sinds maart 2024 sterk verminderd.

Op 1 oktober 2024 heeft Iran een nooit eerder geziene aanval uitgevoerd op Israël. Het land vuurde daarbij meer dan 180 raketten af.¹⁴ Volgens Islamic Revolutionary Guard Corps (IRCG) was de raketaanval een reactie op dodelijke Israëlische aanvallen op burgers in Gaza en Libanon en op de dood van heel wat topleiders van de IRCG, Hamas en Hezbollah.¹⁵

Het Israëlische leger zei dat de meeste raketten werden onderschept, maar dat een klein aantal het centrale en zuidelijke deel van Israël trof. De enige persoon die naar verluidt werd gedood bij de aanval op 1 oktober 2024, was een Palestijnse man op de bezette Westelijke Jordaanoever. Het was de tweede dergelijke aanval van Iran op Israël in 2024, nadat het in april 2024 ongeveer 300 raketten en drones had afgevuurd.¹⁶

2. Actoren van het geweld naar aanleiding van het conflict in Gaza

2.1. Door Iran gesteunde groepen

2.1.1. Hezbollah¹⁷ en haar bondgenoten

Hezbollah werd met behulp van Iran in 1982 (tijdens de Libanese burgeroorlog) opgericht in Libanon als verzetsbeweging tegen Israël, dat toen delen van Zuid-Libanon bezet hield.¹⁸

Hezbollah wordt in Libanon actueel beschouwd als een staat binnen een staat vanwege diens uitgebreide veiligheidsapparaat, politieke organisatie en netwerk van sociale diensten. Gezien het

¹¹ Stimson Center, 27/10/2023, [url](#)

¹² Stimson Center, 27/10/2023, [url](#); Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

¹³ Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

¹⁴ BBC, 03/10/2024, [url](#)

¹⁵ BBC, 03/10/2024, [url](#); ISW, 01/10/2024, [url](#)

¹⁶ BBC, 03/10/2024, [url](#); ISW, 01/10/2024, [url](#)

¹⁷ De algemene informatie over Hezbollah werd grotendeels overgenomen uit de COI Focus *Lebanon. Veiligheidssituatie* van februari 2024. CGVS, 20/02/2024, [url](#)

¹⁸ IRB, 08/09/2022, [url](#)

onvermogen van de Libanese overheidsinstanties om basisdiensten te verlenen aan hun burgers omschrijft het Brookings Institution Hezbollah als een staat binnen een niet-staat.¹⁹

Hezbollah is naast een sjiitische politieke partij in Libanon ook een sterk gewapende militie. Zowel de VS als de EU beschouwen de gewapende tak van Hezbollah als een terreurorganisatie. De militie heeft haar bases in de zuidelijke buitenwijken van Beiroet, de Bekavallei en Zuid-Libanon.²⁰ Volgens het Civil-Military Fusion Centre van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO), de VN-Veiligheidsraad alsook Carnegie is de militaire capaciteit van het gewapend apparaat van Hezbollah de grootste in Libanon, groter dan deze van het reguliere Libanese leger.²¹ Na de oorlog van 2006 met Israël kende Hezbollah een enorme groei aan mankracht, wapens en uitrusting en ontpopte de militie zich tot een regionale strijdmacht. Het heeft een leger van nagenoeg 45.000 strijders, velen onder hen gehard in de oorlog in Syrië, en meer dan 100.000 raketten.²²

Sinds begin 2013 opereren Hezbollah-strijders openlijk en in groten getale over de grens met hun Syrische en Iraakse tegenhangers. Ze hebben het Syrische regime in staat gesteld om de controle te heroveren over gebieden in Centraal-Syrië die in handen waren van de rebellen en hebben de effectiviteit van de overheidstroepen verbeterd.²³ Anno 2024 zijn Hezbollahmilitanten nog steeds aanwezig in Syrië. Ze lanceren hun aanvallen op Israël vanuit Syrië hoofdzakelijk vanuit de zuidelijke provincies Quneitra, Deraa en Sweida die gelegen zijn in de grensstreek met Israël.²⁴

Hezbollah behoudt haar gewapend apparaat naar eigen zeggen als verdediging tegen Israël en wendt deze bijgevolg niet aan voor doeleinden in Libanon. Wanneer de groepering echter onder druk komt of haar militaire capaciteit in vraag wordt gesteld, twijfelt ze er niet aan haar belangen met wapens te verdedigen, ook in Libanon.²⁵

Hezbollah in Libanon en Syrië hebben sinds 8 oktober 2023 weliswaar geleidelijk de aanvallen op Israël opgevoerd, maar deze komen in de verste verte niet in de buurt van waartoe de groep in staat is, wat erop wijst dat de groep bezig is met een soort evenwichtsoefening, zo stelt International Crisis Group (ICG).²⁶ Aan de ene kant lijkt Hezbollah het zich niet te kunnen veroorloven om zich volledig afzijdig te houden, aangezien het verdedigen van Gaza en het steunen van haar bondgenoten in de As van Verzet - een groep van door Teheran gesteunde staten en milities, waaronder Hamas - sleutelementen zijn van haar ideologie en strategie. Aan de andere kant lijkt Hezbollah, samen met beschermheer en wapenleverancier Iran, de militaire middelen die het heeft verworven te willen behouden in plaats van ze te verliezen om Hamas te redden. Deze middelen zijn namelijk belangrijk voor de Iraanse verdedigingsstrategie tegen mogelijke Israëlische agressie.²⁷

Hezbollah in Syrië wordt bij haar operaties tegen Israël ook gesteund door lokale Syrische en Palestijnse groepen.²⁸ Het onafhankelijke instituut Jusoor for Studies²⁹ stelt dat er momenteel ongeveer twintig Palestijnse facties actief zijn in Syrië. Sommige van deze facties onderhouden nauwe banden met het regime, dat hen financiert en beschouwt als onderdeel van zijn veiligheidsstructuur,

¹⁹ IRB, 08/09/2022, [url](#)

²⁰ USDOS, 02/06/2016, [url](#) ; IRB, 08/09/2022, [url](#)

²¹ UN Security Council, 12/10/2023, [url](#); UN Security Council, 10/03/2023, [url](#); The Christian Science Monitor (Blanford N.), 24/08/2020, [url](#)

²² BBC, 03/11/2023, [url](#); ICG, 10/11/2020, [url](#); IRB, 08/09/2022, [url](#)

²³ ISW (Sullivan, M.), 04/2014, [url](#)

²⁴ Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

²⁵ ICG, 15/05/2008, [url](#)

²⁶ ICG, 29/12/2023, [url](#)

²⁷ ICG, 29/12/2023, [url](#)

²⁸ Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

²⁹ Een onafhankelijk instituut gespecialiseerd in informatiebeheer en het uitvoeren van studies en onderzoek met betrekking tot de Syrische politiek en sociale zaken in het bijzonder [Website Jusoor For Studies, s.d., [url](#)]

en hebben geen formele aanwezigheid meer in Palestina zelf. Andere facties zijn sterk verbonden met de Palestijnse zaak, zijn aanwezig en actief in Palestina en worden gefinancierd door bronnen die onafhankelijk zijn van het Syrische regime.³⁰

Palestijnse facties die nauwe banden hebben met het regime hebben gevochten aan de zijde van het regime tegen de rebellen tijdens het Syrië-conflict, terwijl groepen zoals Hamas en Islamic Jihad de rebellen hebben gesteund. Door de toenadering van Hamas tot het Syrische regime in de herfst van 2022 is Hamas erin geslaagd om een deel van haar militaire- en veiligheidsactiviteiten over te brengen naar Syrië. Onder de dekmantel van groepen die gelieerd zijn aan Hezbollah hebben ze zeer beperkte militaire activiteiten kunnen uitvoeren in de Syrische provincie Quneitra.³¹

Van haar kant heeft de Islamitische Jihad³² haar eigen militaire activiteiten voortgezet tijdens de Gaza-oorlog, in verschillende delen van het achterland van Damascus, het westelijke platteland van Deraa en Quneitra, onder auspiciën van door Iran gesteunde milities en Hezbollah. Het is heel goed mogelijk dat de groep ook betrokken is bij de productie van militair materieel in Zuid-Syrië, aldus het instituut Jusoor for Studies. Dit heeft Israël ertoe aangezet leiders van Islamitische Jihad in Syrië meerdere keren aan te vallen.³³

Iran geeft ook financiële steun aan talrijke Syrische lokale gewapende groepen. Vaak zijn deze lokale groepen gelieerd aan hun religieuze achtergrond – sjiieten, soennieten, druzen en alawieten.³⁴

2.1.2. Islamic Resistance in Iraq

Islamic Resistance in Iraq (Al-Muqawama al-Islamiyah fi al-Iraq, Het Islamitische verzet in Irak, IRI) is volgens analisten van het Washington Institute een overkoepelende term die wordt gebruikt om operaties te beschrijven van alle door Iran gesteunde Iraakse milities die worden uitgevoerd in solidariteit met Hamas in het Gaza-conflict van 2023-24.³⁵

Deze Iraakse milities voeren zowel nationale als transnationale militaire operaties uit, die gericht zijn op Amerikaanse doelen in Irak, Syrië en elders (als gevolg van de rol van de VS in de Gaza-crisis) en doelen in Israël.³⁶

Tijdens het conflict dat in oktober 2023 uitbrak tussen Hamas en Israël, vielen Iraakse *muqawama* of (verzets)milities Amerikaanse troepen aan die in Irak en Syrië waren gestationeerd, en vertakten zich vervolgens om verschillende locaties in Israël aan te vallen.³⁷

Het doel van de overkoepelende organisatie is om eenheid te tonen achter aanvallen op Amerikaanse belangen tijdens de Gaza-oorlog, om te tonen dat ze handelen als één kracht. Dit suggereert sterk dat de Iraanse Islamitische Revolutionaire Garde-Quds Force (IRGC-QF) zijn vele Iraakse verzetsmilities bijeenroept, die anders de neiging hebben om te discussiëren over lokaal leiderschap. Het bewijst

³⁰ Jusoor for Studies, 29/11/2023, [url](#)

³¹ Jusoor for Studies, 29/11/2023, [url](#)

³² De Palestijnse Islamitische Jihad (PIJ) is een soennitisch-islamitische militante groep die streeft naar de oprichting van een islamitische Palestijnse staat en de vernietiging van Israël. Het is de op één na grootste militante groepering in de Gazastrook en op de Westelijke Jordaanoever, opgericht in 1979 als uitloper van de Moslimbroederschap in Egypte. [US Office of the Director of National Intelligence, Palestine Islamic Jihad (PIJ), update 02/2023, [url](#)]

³³ Jusoor for Studies, 29/11/2023, [url](#)

³⁴ Al-Majalla, 04/11/2023, [url](#)

³⁵ The Washington Institute, 21/10/2023 [update 20/06/2024], [url](#); Al-Jazeera, 10/02/2024, [url](#)

³⁶ The Washington Institute, 21/10/2023 [update 20/06/2024], [url](#)

³⁷ The Washington Institute, 21/10/2023 [update 20/06/2024], [url](#)

volgens de analisten van het Washington Institute dat IRCG-QF een rol speelt bij de coördinatie van de IRI-operaties.³⁸

Het US Department of State meent dat volgende groepen behoren tot IRI: Harakat Ansar Allah al-Awfiya; Kata'ib Hizballah; Harakat al-Nujaba; Kata'ib Sayyid al-Shuhada en beschouwt deze allemaal als terroristische organisaties.³⁹

2.2. Amerikaanse troepen

De Amerikaanse militaire betrokkenheid in Syrië begon in september 2014, toen een door de VS geleide coalitie⁴⁰, waartoe onder andere het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Jordanië, Turkije, Canada en Australië behoorden, een luchtaanval lanceerde tegen de terreurgroep Islamitische Staat (IS) en de radicale groepering al-Nusra Front in Syrië.⁴¹

Na de luchtaanvallen trokken Amerikaanse troepen noordoost-Syrië binnen om een Syrisch-Koerdische strijdmacht te steunen die bekendstond als de Volksbeschermingseenheden (YPG, Yekineyen Parastina Gel) en later de Syrische Democratische Strijdkrachten (SDF, Syrian Democratic Forces), een overkoepelende organisatie die voornamelijk bestaat uit Koerdische en andere etnische rebellengroepen.⁴²

De VS ondernamen pas in april 2017 directe militaire actie tegen het Assad-regime, toen de regering-Trump een raketaanval uitvoerde op de luchtmachtbasis Shayrat als reactie op een vermoedelijke chemische aanval in de stad Khan Shaykhun in de provincie Idlib.⁴³

In december 2018 gaf president Donald Trump opdracht tot de terugtrekking van de 2.000 tot 2.500 Amerikaanse grondtroepen uit Syrië. Hij was van mening dat de operaties van de coalitie tegen IS grotendeels succesvol waren geweest en dat de Amerikaanse aanwezigheid in Oost-Syrië niet langer nodig was.⁴⁴

In plaats van een volledige terugtrekking kondigden de VS echter aan dat er voor onbepaalde tijd een contingentmacht zou blijven.⁴⁵

Volgens het Amerikaanse ministerie van Defensie zijn er in 2024 ongeveer 900 Amerikaanse soldaten, samen met een onbekend aantal contractanten, actief in Syrië. De meeste Amerikaanse troepen zijn ingezet in het noordoosten van Syrië ter ondersteuning van de SDF, waarbij sommigen het Vrije Syrische Leger ondersteunen in het garnizoen van al-Tanf in het zuidoosten van Syrië, langs een doorvoerroute tussen Irak en Syrië die wordt gebruikt door zowel strijders van de IS als door Iran gesteunde milities.⁴⁶

2.3. Israëlijs leger

De activiteiten van het Israëlijs leger (IDF, Israeli Defence Forces) in Syrië zijn al jaren aan de gang maar hebben nooit echt de aandacht getrokken omwille van het feit dat Israël zich officieel neutraal

³⁸ The Washington Institute, 21/10/2023 [update 20/06/2024], [url](#)

³⁹ USDOS, 17/06/2024, [url](#)

⁴⁰ Global Coalition, s.d., [url](#)

⁴¹ Al-Jazeera, 23/09/2014, [url](#)

⁴² The Conversation, 16/08/2024, [url](#)

⁴³ BBC News, 7/04/2017, [url](#)

⁴⁴ The Guardian, 19/12/2018, [url](#)

⁴⁵ NPR, 22/02/2019, [url](#)

⁴⁶ The Conversation, 16/08/2024, [url](#)

opstelde in het Syrië-conflict.⁴⁷ In 2013 begonnen de IDF Hezbollah en Iraanse agenten in Syrië aan te vallen, bombardeerden ze Hezbollah-konvoeien die naar verluidt wapens naar Libanon vervoerden en reageerden ze op beschietingen van het Syrische regime of Hezbollah over de Israëlisch-Syrische grens.⁴⁸

Tijdens het Syrië-conflict heeft het Israëlische leger beetje bij beetje haar operaties in Syrië opgedreven, waarbij eigendommen en militair materieel die toebehoorden aan Iran of Hezbollah doelwitten waren en waarbij ze stille steun boden aan de rebellen die streken tegen Assad.⁴⁹ De troepen van Hezbollah namen deel aan de burgeroorlog in Syrië aan de kant van Assad en hun Iraanse bondgenoten.⁵⁰ Aanvankelijk beperkt, maar de interventie van Hezbollah groeide in het Syrische conflict geleidelijk uit tot een grootschalige betrokkenheid in grote delen van het Syrische grondgebied, waarbij Hezbollah zijn sektarische (sjiitische) identiteit gebruikt om zijn betrokkenheid te rechtvaardigen, aldus een expert van het Institute for the Study of War.⁵¹

Verder in de COI Focus wordt er uitgebreid ingegaan op de operaties van Israël in Syrië, zowel voor als na 7 oktober 2023.

3. Het geweld als gevolg van het conflict in Gaza

3.1. Geweld tussen Amerikaanse soldaten en Iraanse groepen in Noordoost-Syrië

De spanning tussen Iran en de VS stijgt in de herfst van 2023 in Noordoost-Syrië. De intensivering van de aanvallen van Iran op Amerikaanse doelwitten zijn het gevolg van het conflict in Gaza dat de Amerikaans-Iraanse relaties bemoeilijkt. Begin 2023 waren de spanningen tussen beiden ook hoog, toen er aanwijzingen waren dat Iran, Rusland en het regime bezig waren met het plannen van het vertrek van de Amerikanen. Daarna kwam er even een de-escalatie van de spanningen toen Iran ermee akkoord ging om vijf gevangenen Amerikanen vrij te laten in ruil voor het vrijgeven van een grote som geld, die nu opnieuw geblokkeerd werd omdat Iran Hamas steunt. Deze beslissing leidde tot een significante toename van het aantal aanvallen tegen de Amerikanen op de Amerikaanse militaire basis al-Tanf (Homs) en in het noordoosten van Syrië.⁵² In de eerste twee jaar onder president Joe Biden vielen aan Iran gelinkte militieën de VS-troepen 80 keer aan in Syrië. In de herfst van 2023 alarmeert de intensivering van het aantal aanvallen de VS.⁵³ Iraanse functionarissen beschrijven de VS regelmatig als bezetter in Syrië en zien de VS als medeplichtig aan de Israëlische aanval op Gaza.⁵⁴ Sinds de start van de Israëlische militaire operatie in Gaza vinden er in Syrië steeds vaker vuurgevechten plaats tussen de Amerikaanse troepen en Iran gesteunde gewapende groepen.⁵⁵ De Amerikaanse troepen zelf zijn ook verschillende keren aangevallen sinds de start van het conflict in Gaza. Volgens het Pentagon waren er tussen 17 en 30 oktober 2023 negen aanvallen op Amerikaanse doelwitten in Syrië.⁵⁶ Tussen 2 en 6 november 2023 werden Amerikaanse basissen in Irak en Syrië

⁴⁷ DISS, 12/2016, [url](#)

⁴⁸ DISS, 12/2016, [url](#)

⁴⁹ DISS, 12/2016, [url](#)

⁵⁰ ISW (Sullivan, M.), 04/2014, [url](#)

⁵¹ Routledge.com, 2022, [url](#)

⁵² Carter Center, 08/12/2023, [url](#)

⁵³ The New Arab, 07/11/2023, [url](#)

⁵⁴ The New Arab, 07/11/2023, [url](#)

⁵⁵ Al-Jazeera, 14/11/2023, [url](#); ICG, 04/11/2023, [url](#)

⁵⁶ Wilson Center, 31/10/2023, [url](#)

ten minste tien keer aangevallen door aan Iran gelinkte milities. De meeste aanvallen raakten hun doelwit niet, maar de Amerikanen bereidden zich voor door extra middelen, zoals oorlogsschepen en raketten, te sturen naar het Midden-Oosten en troepen te trainen.⁵⁷

Zo werd op 18 oktober 2023 de al-Tanf basis aangevallen, waar 900 Amerikaanse troepen gestationeerd zijn die deelnemen aan operaties tegen IS.⁵⁸ De VS sloeg terug met aanvallen op basissen van Iran.⁵⁹ Op 26 oktober 2023 werden bijvoorbeeld twee militaire installaties getroffen die gelinkt zijn aan de Iraanse Islamitische Revolutionaire Garde (IRGC, Islamic Revolutionary Guard Corps) die aanwezig zijn in Noordoost-Syrië. Het aantal vliegdekschepen in het Midden-Oosten werd ook uitgebreid. Dit was al eens het geval in maart 2023 toen twaalf Amerikaanse soldaten verwond geraakten in een aanval gelinkt aan Iran. Rond een aantal olie- en gasvelden in Deir Ezzor, waar Amerikaanse troepen gestationeerd zijn, werd ook een radarsysteem geïnstalleerd.⁶⁰

Zowel de plaatsvervangende speciale gezant voor Syrië, Najad Rochi, als de leden van de Veiligheidsraad van de VN drukken in november 2023 hun bezorgdheid uit over een mogelijke escalatie van het geweld in Syrië en de regio als de aanvallen zo blijven doorgaan en pleiten voor een duurzame de-escalatie en het zoeken naar een politieke oplossing.⁶¹

3.1.1. Actoren van het geweld tegen de aanwezige Amerikanen in Syrië

Het meeste van het geweld tegen Amerikaanse troepen in Noordoost-Syrië wordt toegeschreven aan door Iran gesteunde Iraakse groepen, die vooral aanvallen vanuit Oost-Syrië en in mindere mate vanuit Irak. De verzamelnaam voor deze gewapende groepen is IRI. Zij maken hoofdzakelijk gebruik van raketten en kamikazedrones⁶² als wapens.⁶³

De eerste aanval van IRI op een Amerikaans doelwit vond plaats op 18 oktober 2023. Tussen 18 oktober 2023 en 28 februari 2024 werden Amerikaanse militaire bases in Syrië, Irak en Jordanië onderworpen aan in totaal 190 aanvallen. 57 % of 109 aanvallen daarvan vonden plaats in Syrië. IRI claimt de verantwoordelijkheid voor 158 van deze incidenten. Dit vertegenwoordigt ongeveer 83 % van het totaal aantal aanvallen in de drie landen, wat de dominante aanwezigheid van IRI en zijn agressieve houding ten opzichte van Amerikaanse troepen in de regio benadrukt.⁶⁴ Daarnaast heeft Hezbollah al-Nujaba⁶⁵ erkend dat zij betrokken waren bij vijf specifieke gebeurtenissen, wat goed is voor bijna 3 % van de totale aanvallen.⁶⁶

⁵⁷ The New Arab, 07/11/2023, [url](#) ; Wilson Center, 31/10/2023, [url](#)

⁵⁸ The New Arab, 07/11/2023, [url](#)

⁵⁹ Al-Jazeera, 13/11/2023, [url](#); Al-Jazeera, 09/11/2023, [url](#); Al-Jazeera, 20/10/2023, [url](#)

⁶⁰ The New Arab, 07/11/2023, [url](#)

⁶¹ UN Security Council, 28/11/2023, [url](#)

⁶² Een kamikazedrone is een drone die al dan niet volledig automatisch een explosief tot ontploffing brengt bij een vijandelijk doel en daarbij zelf vernietigd wordt. Dat is meteen ook het belangrijkste verschil met een bewapende drone, die na het droppen van een granaat of lasergeleide raket terugkeert en hergebruikt kan worden om een volgende missie uit te voeren. Dronewatch.nl, 17/10/2022, [url](#)

⁶³ The Washington Institute, 21/10/2023 [update 20/06/2024], [url](#); Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

⁶⁴ Omran Strategic Studies, 07/03/2024, [url](#)

⁶⁵ De Hezbollah al-Nujaba militie is een Iraakse sjiiitische militie die in 2013 werd opgericht. Ze werd opgericht met Iraanse sponsoring en fondsen om sjiiitische strijders te rekruteren voor de strijd tegen ISIS in Syrië. Al-Nujaba opereert onder leiding van de Quds Force van de IRGC, is lid van de IRI en opereert nauw samen met de Iraakse Kata'ib Hezbollah-militie en de Libanese organisatie Hezbollah. The Washington Institute, 27/04/2021 [update 4/01/2024], [url](#)

⁶⁶ Omran Strategic Studies, 07/03/2024, [url](#) .

3.1.2. Frequentie van het geweld tegen Amerikaanse doelwitten

De eerste maanden na de start van het Gaza-conflict, van oktober 2023 tot en met januari 2024, was het geweld op Amerikaanse doelwitten intens, aldus Haid Haid. Tussen begin februari 2024 en begin april 2024 is dergelijk geweld bijna gestopt en sindsdien komt het nog af en toe voor.⁶⁷

Het studiecentrum Omran, dat gevestigd is in Istanbul, geeft in onderstaande tabel cijfers weer van het aantal aanvallen op Amerikaanse doelwitten in Syrië van 18 oktober 2023 tot en met 28 februari 2024.⁶⁸

Month	Number of attacks
Oct	14
Nov	30
Dec	28
Jan	25
Feb	12
Total	109

Figuur 1: Omran Strategic Studies, IRI Attacks Breakdown 18 October 2023 to 28 February 2024⁶⁹

Op basis van ACLED-cijfers voor de periode van maart 2024 tot midden augustus 2024, blijkt dat het aantal aanvallen op Amerikaanse doelwitten sterk verminderd is. In deze periode van vijf en een halve maand vonden er volgens de gegevens van ACLED nog tien incidenten plaats.⁷⁰

3.1.3. Lokalisering van de Amerikaanse doelwitten

Uit onderstaande kaart van het Omran Center blijkt dat de meeste aanvallen op Amerikaanse doelwitten (oranje kleur) plaatsvonden in de provincies Hasaka en Deir Ezzor. Daarnaast werd ook de Amerikaanse militaire basis Al-Tanf in de provincie Homs geïdentificeerd.⁷¹

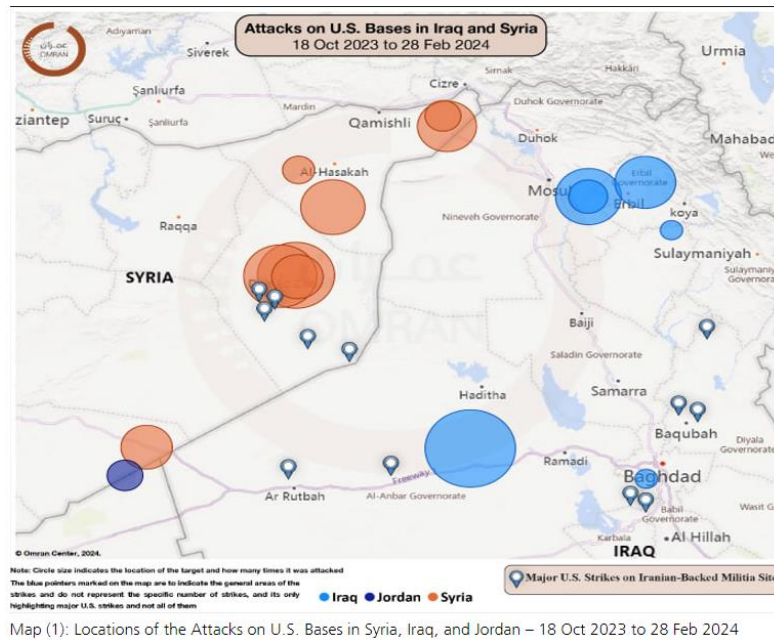
⁶⁷ Haid H, Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

⁶⁸ Omran Strategic Studies, 07/03/2024, [url](#)

⁶⁹ Omran Strategic Studies, 07/03/2024, [url](#)

⁷⁰ Het aantal aanvallen op Amerikaanse doelwitten en de Global Coalition in de periode van 01/03/2024 tot 23/08/2024 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

⁷¹ Omran Strategic Studies, 07/03/2024, [url](#); The New Arab, 07/11/2023, [url](#)

Figuur 2: Omran Strategic Studies, Locations of the Attacks on U.S. Bases in Syria, Iraq and Jordan –18/10/23 – 28/02/24⁷²

Op basis van ACLED-cijfers voor de periode van maart 2024 tot midden augustus 2024 blijkt dat er nog tien aanvallen waren op Amerikaanse doelwitten. In die periode waren de aanvallen in zeven van de tien gevallen uitgevoerd door pro-Iraanse milities en gericht tegen Amerikaanse troepen die gepositioneerd waren op de Global Coalition-basis in het Koniko-gasveld op het platteland van Deir Ezzor. Daarnaast vond er in die periode nog één aanval plaats op de militaire basis van de Global Coalition in al-Tanf, gelegen in de provincie Homs, en twee aanvallen op de Kharab al-Jayr luchtmachtbasis in de provincie Hasaka. De doelwitten zijn dus dezelfde gebleven als vóór maart 2024 en vinden plaats in dezelfde provincies. Bij de meeste incidenten waren er volgens de gegevens van ACLED geen slachtoffers of was het aantal slachtoffers onbekend.⁷³

3.2. Geweld vanuit Israël op Syrië en vice versa

In de tien jaar voorafgaand aan het huidige conflict tussen Hamas en Israël waren er al regelmatig aanvallen van Israël op de luchthavens van Aleppo en Damascus en op Iraanse militaire doelwitten in Syrië.⁷⁴ Deze zijn echter intensiever geworden in het laatste kwartaal van 2023, dus sinds het conflict in Gaza. Voor het conflict waarschuwde Israël Rusland voor de aanvallen om escalatie of confrontaties te vermijden. Sinds de escalatie van het conflict in Gaza worden er niet langer waarschuwingen uitgewisseld.⁷⁵

⁷² Omran Strategic Studies, 07/03/2024, [url](#)

⁷³ Het aantal aanvallen op Amerikaanse doelwitten en de Global Coalition in de periode van 01/03/2024 tot 23/08/2024 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

⁷⁴ CA-SYR, 12/10/2023, p. 5., [url](#)

⁷⁵ Carter Center, 08/12/2023, [url](#)

3.2.1. Aanvallen van Israël op de luchthavens van Aleppo en Damascus

De redenering achter de Israëlische aanslagen op de luchthavens is dat Iran ze zou kunnen gebruiken voor het transport van militaire uitrusting en apparatuur naar haar militie-bondgenoten, waaronder Hezbollah. Zo werden de luchthavens van Damascus en Aleppo zowel op 12 als op 22 oktober 2023 gelijktijdig gebombardeerd.⁷⁶ Daardoor moesten de luchthavens tijdelijk sluiten en werden vluchten afgeleid naar Latakia. De aanval op 12 oktober 2023 kwam kort voor de aankomst van de Iraanse minister van Buitenlandse Zaken in Syrië en kan gezien worden als een waarschuwing aan Iran en haar bondgenoten.⁷⁷ Twee werknemers van de luchthaven in Damascus werden gedood bij de aanvallen van 22 oktober 2023.⁷⁸ Op 26 november 2023 was er een derde luchtaanval op de luchthaven van Damascus die deze opnieuw tijdelijk onbruikbaar maakte. Deze luchthaven wordt ook gebruikt door de VN voor de uitvoering van hun humanitaire projecten in Syrië. Door de aanval konden deze projecten niet worden uitgevoerd met alle gevolgen van dien voor de burgers met hoge noden.⁷⁹ Op 29 december 2023 voerden Israëlische vliegtuigen luchtaanvallen uit op stellingen⁸⁰ van het regime in de buurt van de internationale luchthaven die gelegen is in Rif Damascus. Er is geen weet van slachtoffers. De luchthaven was op dat moment nog maar pas weer in gebruik na beschadigingen bij de vorige aanvallen eind november 2023.⁸¹

Op basis van ACLED-cijfers van januari 2024 tot midden augustus 2024 blijkt dat er in 2024 geen aanvallen meer geweest zijn op beide internationale luchthavens, ook in persartikels van die periode werd geen informatie gevonden over dergelijke aanvallen.⁸²

Op 29 maart 2024 was er wel sprake van een grootschalige luchtaanval dichtbij de luchthaven van Aleppo. Israël voerde een aanval uit op stellingen van pro-Iraanse milities, Hezbollah en het regime. Daarbij werden een raketten depot, dat dichtbij de luchthaven van Aleppo gelegen is (Jibreen), en de militaire basis van Al-Safira op het platteland van Aleppo geraakt. In Jibreen, dat op ongeveer drie kilometer van de luchthaven gelegen is, vielen 28 doden, in Al-Safira (20 km van Aleppo) 25 doden. De slachtoffers waren 36 soldaten van het regime, 7 leden van Hezbollah en 3 Pro-Iraanse militieleden.⁸³

Hieronder een cijfertabel van het Middle East Institute die het jaarlijkse aantal Israëlische aanvallen weergeeft uitgevoerd op Syrië sinds 2013. Daaruit blijkt dat dergelijke aanvallen al lang voor het Gaza-conflict plaatsvonden. Sinds de toegenomen invloed van Iran in 2017, steeg ook het aantal aanvallen. De helft van de aanvallen in 2023 (cijfer geeft aanvallen weer van 01/01/2023 tot 31/08/2023) vond plaats op gebieden rond de luchthavens van Damascus en Aleppo, aldus de bron.⁸⁴

⁷⁶ Al-Jazeera, 22/10/2023, [url](#); Al-Jazeera, 12/10/2023, [url](#); BBC, 12/10/2023, [url](#)

⁷⁷ Syria Direct, 13/10/2023, [url](#)

⁷⁸ The New Arab, 07/11/2023, [url](#); Al-Sharq al-aawsat, 22/10/2023, [url](#)

⁷⁹ Voice of America, 26/11/2023, [url](#); Anadolu Agency, 28/11/2023, [url](#)

⁸⁰ In militaire context betekent een stelling een opstelling van troepen en wapens in voorbereide posities.

⁸¹ Al-Arabiya News, 29/12/2023, [url](#)

⁸² Israëlische aanvallen op Syrië in de periode van 01/01/2024 – 13/08/24 volgend ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

⁸³ BBC News, 29/03/2024, [url](#); Israëlische aanvallen op Syrië in de periode van 07/10/2023 tot 23/08/24 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update, 28/08/2024, [url](#)

⁸⁴ Middle East Institute, 11/2023, [url](#)

Year	Total number of hits	% of hits
2013	6	3%
2014	1	0%
2015	3	1%
2016	1	0%
2017	12	5%
2018	25	11%
2019	24	11%
2020	32	14%
2021	44	19%
2022	48	21%
2023	30	13%
Total Number of Strikes	226	

Tabel 3: Middle East Institute, Israeli strikes by year⁸⁵

⁸⁵ Middle East Institute, 11/2023, [url](#)

3.2.2. Grensstreek met Israël en de zuidelijke provincies van Syrië, vooral Quneitra en West-Deraa

Onderstaande kaart geeft een geografische weergave van de grensstreek met Israël en de zuidelijke provincies van Syrië

Figuur 4: Nationsonline, Map of Israel⁸⁶

⁸⁶ Nationsonline, Map of Israel, s.d., [url](#)

3.2.2.1. Aanvallen van Israël op de zuidelijke provincies van Syrië

Naast de luchtaanvallen op de luchthavens lanceert Israël ook regelmatig gelijkaardige aanvallen op Iraanse militaire doelwitten in Syrië, die volgens het Carter Center ook intensiever werden in het laatste kwartaal van 2023. In oktober 2023 werden, naargelang de bron 25 tot 27 Israëlische aanvallen uitgevoerd op Syrië, evenveel als er normaal in drie maanden worden uitgevoerd.⁸⁷

De VN meldt eind november 2023 dat er meerdere aanvallen zijn geweest die worden toegeschreven aan Israël in verschillende provincies die vooral gelegen zijn in het zuiden van Syrië o.a. op Quneitra, Deraa en Sweida, maar ook een klein aantal op Iraanse doelwitten in Damascus en Homs.⁸⁸

Deze aanvallen in de zuidelijke provincies vallen meestal samen met berichten over raketten en projectielen die worden afgevuurd vanuit Zuid-Syrië op Israël over de Golanhoogten heen, zegt de VN. Het is niet duidelijk wie eerst vuurt, de Israëli's of bondgenoten van Hamas (Iran, Hezbollah) die op Syrisch grondgebied opereren.⁸⁹ Op 8 januari 2024 heeft het Israëlische leger naar eigen zeggen de raketexpert van Hamas, Hassan Hakashah, in Syrië gedood. Hij zou eind 2023 verantwoordelijk geweest zijn voor raketbeschietingen op Israël vanuit Syrië en werd gedood in het dorp Beit Jinn, ten zuidwesten van Damascus in de buurt van de door Israël bezette Golanhoogten, aldus het Israëlische leger.⁹⁰ Eind december 2023 werd generaal Razi Mousavi van de Iraanse Revolutionaire Garde ook al gedood bij een Israëlische luchtaanval in Syrië. Hij gold als een van de meest ervaren adviseurs van de Garde in Syrië. Volgens het persbureau Irna werd hij gedood door Israël in het district Sayyeda Zaynab ten zuiden van de Syrische hoofdstad Damascus. Hij was een metgezel van Qassem Suleimani, chef van de Revolutionaire Garde, die begin 2020 in Irak werd gedood.⁹¹

De meeste van de aanvallen die Israël lanceert in Syrië zijn luchtaanvallen. Op kleinere schaal worden er ook af en toe langeafstandsraketten ingezet. Die aanvallen zijn vaak vergeldingsaanvallen tegen groepen die raketten lanceren op Israëlisch grondgebied, tegen leiders van Hezbollah en Iraanse commandanten. De aanvallen hebben ook als doel wapentransporten en drones van Iraanse makelij te onderscheppen en munitiedepots te ontmantelen. Andere doelwitten zijn militaire werkplaatsen en basissen op Syrisch grondgebied.⁹²

3.2.2.2. Aanvallen van Hezbollah en haar lokale bondgenoten (Syrische en Palestijnse groepen) op Israëlisch grondgebied, de bezette Golanhoogten

Op 10 oktober 2023, amper drie dagen na de aanval van Hamas op Israël, vuurden aan Hezbollah gelinkte Palestijnse facties al raketten af vanuit Quneitra richting de Golanhoogten. Israël reageerde dezelfde dag met artillerie- en mortiervuur.⁹³

Als antwoord op de Israëlische luchtaanvallen heeft Syrië haar banden met Iran versterkt. Op 14 oktober 2023 kwam de Iraanse minister van Buitenlandse Zaken op bezoek in Damascus met als doel te praten over Gaza. Sinds 2021 heeft de Iraanse IRGC tientallen miljoenen dollars uitgegeven om de Syrische luchtverdediging op te krikken tegen de Israëlische luchtaanvallen. Dit weerhield de Israëli's er echter niet van om luchtaanvallen te blijven uitvoeren.⁹⁴

⁸⁷ Carter Center, 08/12/2023, [url](#); Israëlische aanvallen in de periode van 7/10/23 tot 23/08/24 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

⁸⁸ Anadolu Agency, 28/11/2023, [url](#)

⁸⁹ Anadolu Agency, 28/11/2023, [url](#); CA-SYR, 12/10/2023, [url](#)

⁹⁰ Knack, 08/01/2024, [url](#); Reuters, 08/01/2024, [url](#)

⁹¹ Vrt.be, 25/12/2023, [url](#); RFI, 25/12/2023, [url](#)

⁹² Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

⁹³ Syria Direct, 13/10/2023, [url](#)

⁹⁴ The New Arab, 07/11/2023, [url](#)

Palestijnse facties⁹⁵ in het zuiden van Syrië hebben sinds midden oktober 2023 verschillende keren grensoverschrijdend vuur uitgewisseld met Israël. Op 24 oktober 2023 rapporteerde het Syrische Observatorium dat strijders die loyaal zijn aan Hezbollah, en samen met de regeringstroepen in het Syrische conflict strijden, raketten hadden gelanceerd richting de bezette Syrische Golan vanuit de zuidelijke provincie Deraa in Syrië. Het Israëlische leger zei dat zijn straaljagers als reactie op die aanval vanuit Deraa de militaire infrastructuur en mortieren van het Syrische leger hadden getroffen. Daarbij zouden volgens al-Jazeera acht soldaten gedood zijn.⁹⁶

Inwoners van de Syrische provincie Deraa vertelden aan persbureau AFP dat Israëlische vliegtuigen na de aanval pamfletten lieten vallen, waarin ze het Syrische leger en Palestijnse facties waarschuwden voor het lanceren van aanvallen op Israël.⁹⁷ Eind oktober 2023 beschuldigde het Syrische regime Israël ervan luchtaanvallen te hebben uitgevoerd op twee legerposten in Deraa waarbij er vooral materiële schade werd veroorzaakt. Wanneer raketten afgevuurd worden richting Israël vanuit Syrisch grondgebied komt er steeds een onmiddellijke militaire reactie van Israël, aldus journalist Ali Hashem die verslag uitbrengt aan Al-Jazeera eind oktober 2023. Israël zendt zo onmiddellijk een boodschap terug naar de Syrische overheid omdat ze weten dat het een effect zal hebben op de bondgenoten van Syrië zoals Hezbollah en Iran.⁹⁸

De aanvallen van Hezbollah en haar bondgenoten worden meestal gelanceerd vanuit de zuidelijke provincies Qunaitra, Deraa en Sweida en hebben als doelwit de bezette Golanhoogten in Israël. Ze maken meestal gebruik van grond-grondraketten (Ground-to-Ground Missiles, GGM)⁹⁹ en worden ervan verdacht ook af en toe kamikazedrones te gebruiken.¹⁰⁰

De meeste van deze luchtaanvallen komen terecht in open gebied, zonder noemenswaardige schade of serieuze risico's. Het aantal aanvallen op de Golanhoogten daalde sinds de lente van 2024.¹⁰¹

3.2.3. Israëlische luchtaanvallen op Deir Ezzor

In Syrië, waar Teheran en aan Iran gelinkte militias, waaronder de Libanese Hezbollah, heel erg betrokken zijn bij het Syrische conflict als steunpilaren van het Assad-regime had Iran al heel wat invloed. Volgens Navvar Saban, een conflictexpert gespecialiseerd in de Iraanse invloed in Syrië, was Iran sinds begin 2018 direct betrokken bij de strijd tegen IS in Oost-Syrië. Door zijn deelname heeft Iran zijn uitbreidingsproject aan de oostelijke fronten van Syrië kunnen uitvoeren, met name in Deir Ezzor. De deelname van Iran aan de strijd tegen IS heeft het land geholpen zijn militaire gezag in verschillende belangrijke gebieden van Syrië te versterken, aldus Saban.¹⁰²

De invloed van Iran is de voorbije twee jaar nog sterk toegenomen gezien Ruslands aandacht sindsdien vooral gaat naar het eigen conflict tegen Oekraïne, volgens Joe Macaron, Global Fellow aan het Wilson

⁹⁵ Palestijnse facties actief in Syrië zijn o.a. Liwa al-Quds, The Palestinian Liberation Army, Popular Front for the Liberation of Palestine – General Command (PFLP-GC). Zij stonden voornamelijk aan de zijde van het regime. CA-SYR, p. 2, 12/10/2023, [url](#)

⁹⁶ Al-Jazeera, 25/10/2023, [url](#); CA-SYR, 12/10/2023, [url](#)

⁹⁷ Al-Jazeera, 25/10/2023, [url](#)

⁹⁸ Al-Jazeera, 30/10/2023, [video], [url](#)

⁹⁹ Een grond-grondraket (surface-to-surface missile, SSM of ground-to-ground missile, GGM) is een raket die is ontworpen om vanaf de grond of de zee te worden gelanceerd en doelen op het land of op zee te raken. Ze kunnen worden afgevuurd vanaf apparatuur die in de hand wordt gehouden of vanop voertuigen, vanaf vaste installaties of vanaf een schip. Military Wiki, s.d., [url](#)

¹⁰⁰ Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

¹⁰¹ Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

¹⁰² Atlantic Council (Saban, N.), 18/05/2021, [url](#)

Center's Middle East Program.¹⁰³ Hun invloed is nu alomtegenwoordig in de oostelijke provincie Deir Ezzor. De door Iran gesteunde militias zijn er actief in regimegebied waar ze geregeld het doelwit zijn van Israëlische luchtaanvallen. Dit is zowel de mening van Abu al-Layla, hoofd van de media- en onderzoeksorganisatie DeirEzzor24, als van Navvar Saban, militair en veiligheidsexpert die de invloed van Iran in Syrië onderzoekt.¹⁰⁴ Volgens Macaron, Abu al-Layla en Joseph Daher, professor aan het European University Institute, is er weinig kans dat het Syrische regime zich zal bemoeien met de Hamas-operatie tegen Israël, maar de door Iran gesteunde militias die er ook aanwezig zijn opereren grotendeels autonoom van het regime. In tegenstelling tot bijvoorbeeld de Palestijnse facties in Syrië, die onder controle staan van het regime en die dan ook niet de volledige toestemming zullen krijgen van het regime om doelgerichte aanvallen uit te voeren tegen Israël, aldus Crisis Analysis Syria en de redacteur Manish Rai van het geopolitiek nieuwsagentschap Views Around.¹⁰⁵ Het Syrische regime heeft geen zeggenschap over de Iraanse militias in Deir Ezzor, kan ze dus niet stoppen of zeggen wat te doen, aldus het hoofd van DeirEzzor24 Abu al-Layla.¹⁰⁶ Manish Rai bevestigt dat de Iraanse militias hun orders inderdaad rechtstreeks ontvangen van de hoogste commandanten van de Iraanse Revolutionaire Garde, en niet van Assad.¹⁰⁷

De meeste burgerslachtoffers die vallen in Deir Ezzor hebben echter niets te maken met het Gaza-conflict maar zijn het gevolg van conflicten tussen de Syrian Democratic Forces (SDF) en de Arabische stammen sinds augustus 2023. Tienduizenden burgers zijn vorig jaar ontheemd als gevolg van dit conflict tussen de SDF en de Arabische stammen en 17.000 mensen kwamen zonder drinkwater te zitten door de beschadiging van het waterstation Khan. Dit conflict duurt voort, begin augustus 2024 waren er opnieuw hevige confrontaties tussen de SDF en de door Iran gesteunde Arabische stammen. De clashes vonden plaats op slechts enkele kilometers van de al-Omar en Koniko-gasvelden waar de Amerikanen gestationeerd zijn.¹⁰⁸

Aanvallen van IS leiden soms tot burgerslachtoffers in deze provincie, maar ook dit geweld staat los van het Gaza-conflict. Dat blijkt uit de informatie van het Europees asielagentschap (EUAA, European Union Agency for Asylum) met betrekking tot de veiligheidssituatie tussen 1 augustus tot en met 30 november 2023.¹⁰⁹

Alle aanvallen die Israël uitvoerde op Syrië in Deir Ezzor in de eerste zeven maanden van het Gaza-conflict hadden als doelwit militaire basissen en scheepsladingen. Daarbij vielen 25 doden op 30 december 2023 en elf op 26 maart 2023.¹¹⁰ Van mei 2024 tot midden augustus 2024 werden er geen aanvallen meer uitgevoerd in Deir Ezzor door Israël. Alle aanvallen in Deir Ezzor in die periode waren Russische luchtaanvallen tegen IS-stellingen en een aantal aanvallen van de VS onder de Global Coalition tegen Iraanse doelwitten. Deze aanvallen van de Global Coalition zorgden nauwelijks voor slachtoffers. Bij één incident op 21 juni 2024 op een stelling van de IRI in Al-Bukamal vielen drie slachtoffers, van wie twee leden van IRI.¹¹¹

¹⁰³ Syria Direct, 13/10/2013, [url](#)

¹⁰⁴ Syria Direct, 13/10/2013, [url](#); Atlantic Council (Saban, N.), 18/05/2021, [url](#)

¹⁰⁵ CA-SYR, 12/10/2023, [url](#); North Press Agency (Manish, R.), 14/04/2024, [url](#)

¹⁰⁶ Syria Direct, 13/10/2023, [url](#)

¹⁰⁷ North Press Agency, 14/04/2024, [url](#)

¹⁰⁸ Al-Monitor, 08/08/2024, [url](#)

¹⁰⁹ EUAA, 06/12/2023, [url](#)

¹¹⁰ Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

¹¹¹ Israëlische aanvallen in de periode van 07/10/2023 tot 23/08/24 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

3.2.4. Frequentie van het geweld vanuit Israël op Syrië

Om na te gaan of het Israëlisch geweld op Syrische grondgebied dat voortvloeit uit het Gaza-conflict blijft aanhouden, analyseerde Cedoca de ACLED-cijfers voor de periode van oktober 2023 tot midden augustus 2024 om na te gaan hoeveel Israëlische aanvallen op Syrisch grondgebied plaats vonden.

Onderstaande tabel geeft het aantal Israëlische aanvallen op Syrisch grondgebied aan tussen 7 oktober 2023 en 23 augustus 2024:

Month	Number of Attacks
Oct	27
Nov	16
Dec	39
Jan	15
Feb	25
Mar	23
April	12
May	10
June	7
July	4
Aug (-23)	13
Total	191

Tabel 5: Israeli attacks on Syria by month, tabel opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data,

7/10/23 – 23/08/24¹¹²

Zoals blijkt uit tabel 5 is het aantal Israëlische aanvallen op Syrië in de eerste zes maanden na de start van het Gaza-conflict veel frequenter geworden dan in de voorgaande jaren. Dit blijkt ook als men vergelijkt met de cijfers uit figuur 3 van het Middle East Institute die het aantal Israëlische aanvallen per jaar weergeeft.¹¹³ In 2022 waren er 48 aanvallen op Syrië in een volledig jaar, terwijl er in oktober, november en december 2023, respectievelijk 27,16 en 39 aanvallen per maand waren.

¹¹² Israëlische aanvallen in de provincie Deir Ezzor in de periode van 01/05/24 tot 23/08/24 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹¹³ Middle East Institute, 11/2023, [url](#)

De informatie over de impact van de Israëlische luchtaanvallen op de Syrische veiligheidssituatie tot en met april 2024 die wordt beschreven in hoofdstuk 3.2. is gebaseerd op verschillende bronnen. Cedoca analyseerde een uitgebreid aantal persartikels in december 2023, die in de bibliografie worden opgesomd, samen met info die in mei 2024 verkregen werd van de expert Haid Haid, die zelf te rade ging bij een aantal experts. Daarnaast analyseerde hij eveneens de ACLED-cijfers van 7/10/23 tot 30/04/2024 om de frequentie van de Israëlische aanvallen na te gaan (zwart gekleurde cijfers in figuur 5 hierboven).

Uit de recentere ACLED-gegevens (geel gekleurd in figuur 5 hierboven) die Cedoca analyseerde blijkt dat het aantal Israëlische aanvallen op Syrië sinds april 2024 in dalende lijn is en hun aantal tot en met augustus redelijk stabiel is gebleven, namelijk tussen de vier en dertien aanvallen per maand. De gegevens die in de bovenvermelde tabel worden weergegeven voor augustus zijn wel gedeeltelijk: dertien aanvallen tussen 1 en 23 augustus 2024).

Om na te gaan hoe de situatie verder evolueerde en of de doelwitten dezelfde waren gebleven van mei tot augustus 2024 analyseerde Cedoca eveneens de doelwitten van de Israëlische aanvallen via ACLED. De lokalisering en de doelwitten van het geweld worden hieronder beschreven voor de periode van 7 oktober tot en met 23 augustus 2024 in punt 3.2.5. en 3.2.6.

3.2.5. Lokalisering en doelwitten van het geweld vanuit Israël op Syrië tussen 7 oktober 2023 en 30 april 2024

Volgens Haid Haid zijn de meeste Israëlische aanvallen in de eerste zeven maanden van het conflict hoofdzakelijk gericht tegen de zuidelijke provincies Quneitra (29) en Deraa (36) en in mindere mate op Sweida (5) waar bondgenoten van Hamas (Hezbollah en Iran) zich schuil houden. De doelwitten zijn wapentransporten, Iraanse drones, munitiedepots, militaire werkplaatsen en -basissen.¹¹⁴

Op Rif Damascus waren er 21 aanvallen door Israël o.a. door het feit dat de internationale luchthaven van Damascus in deze provincie gelegen is. Op 22 oktober 2023 vielen daarbij twee burgerslachtoffers die op de luchthaven werkten, de andere slachtoffers waren vooral militairen. De andere doelwitten in Rif Damascus waren posities van Hezbollah en het regime. Ook het dorp Sayyeda Zaynab werd enkele keren gevisieerd, waar de sjiiitische moskee gevestigd is die werd gebouwd met fondsen verschaft door de Iraanse sjiiitische regering en die vooral door Iraniërs bezocht wordt. In de Sayyeda Zaynab regio werden Hezbollah en de Qudsforce gevisieerd, één van de vijf branches van de Iraanse IRGC.¹¹⁵

De overige slachtoffers in Rif Damascus waren, naast de twee personen van het luchthavenpersoneel, vooral Hezbollahleden (7); leden van pro-Iraanse milities (2), leden van de Qudsforce (2), leden van de Syrische luchtmacht (2) en een Hamascommandant.¹¹⁶

Voor het eerst waren er ook een aantal Israëlische aanvallen op Homs en een beperkt aantal aanvallen op residentiële woonwijken zoals Kafr Sousa en Mazzeh in Damascus, waarbij het vooral om Iraanse doelwitten ging. Kafr Sousa staat immers bekend als de wijk waar veel militaire hoofdkwartieren en veiligheidsdiensten gehuisvest zijn. Er vielen hierbij een beperkt aantal burgerslachtoffers, zoals blijkt uit de incidenten hieronder beschreven. Hoewel het aantal aanvallen en burgerslachtoffers in

¹¹⁴ Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

¹¹⁵ Israëlische aanvallen in de provincie Rif Damascus van 07/10/2023 tot 30/04/24 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹¹⁶ Israëlische aanvallen in de provincie Rif Damascus van 07/10/2023 tot 30/04/24 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

Damascus beperkt én doelgericht was veroorzaakten ze wel paniek bij de bevolking, aldus Haid Haid.¹¹⁷

In de periode tussen 7 oktober 2023 en eind april 2024 voerden Israëlische vliegtuigen op 21 februari 2024 een luchtaanval uit op de wijk Kafr Sousah waarbij IRGC-milities het doelwit waren en er ook een gebouw geraakt werd naast een Iraanse school. Volgens ACLED-gegevens kwam daarbij één chauffeur om die een levering bracht aan de school en twee leden van het IRCG.¹¹⁸ Een andere bron, de Syrische mensenrechtenorganisatie SOHR, spreekt van twee slachtoffers in het appartement dat geraakt werd maar is niet duidelijk om wie het precies ging.¹¹⁹

Op 20 januari 2024 viseerde Israël een gebouw waar de IRGC gevestigd was in Mazzeh. Daarbij werden verschillende Iraanse adviseurs gedood. Sommige bronnen spreken van vijf Iraanse adviseurs, andere bronnen spreken over vier Iraniërs en een Syriër. Het is niet duidelijk of er ook burgers omkwamen. Volgens een kruidenier in de buurt werden ook de lichamen van een man en een vrouw naar buiten gedragen.¹²⁰

Op 1 april 2024 voerde Israël een spraakmakende luchtaanval uit op het Iraanse consulaat in Damascus in de wijk Mazzeh. Er vielen zestien doden waarbij zeven leden van de IRGC, zes leden van de Popular Resistance for the Liberation of the Golan en twee burgers, een vrouw en haar zoon die in het huis woonden van het ambassadepersoneel.¹²¹ Bij de aanval kwam o.a. Brig. Gen. Mohammad Reza Zahedi om, de hoogste IRGC-figuur die werd gedood sinds de moord op Qassem Suleimani in januari 2020. Op 13 april 2024 reageerde Iran door het afvuren van 300 drones en raketten op Israël die bijna allemaal neergehaald werden door de Israëlische defensie.¹²²

In Homs werden in deze periode vooral stellingen van het regime en Hezbollah geïsoleerd in de stad Al-Qusayr. Dergelijke aanvallen vonden plaats op 10 januari, 25 en 29 februari 2024. Alle slachtoffers waren leden van Hezbollah. Op 7 februari 2024 werd éénmalig een gebouw gebombardeerd in de wijk Hamra in de stad Homs. Het doelwit waren door Iran gesteunde groepen¹²³, maar bij de aanval kwamen ook zes burgers om. Vier studenten, een moeder en haar zoon waren onder de doden.¹²⁴

Het voornaamste doelwit in de provincie Aleppo was de luchthaven, maar bij de aanvallen was er tussen 7 oktober en eind 2023 geen melding van slachtoffers.¹²⁵

Bij een aanslag in de provincie Aleppo op 29 maart 2024 op de militaire basis van Al-Safira en een rakettendepot op drie kilometer van de luchthaven viel er wel een groot aantal slachtoffers. Er vielen in deze twee aanvallen 53 doden, waarvan er 46 gelinkt waren aan het Syrische regime (36 soldaten),

¹¹⁷ Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

¹¹⁸ Israëlische aanvallen in de provincie Damascus in de periode van 07/10/2023 tot 30/04/24 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹¹⁹ Al-Jazeera, 21/2/2024, [url](#)

¹²⁰ AP News, 20/01/2024, [url](#); Israëlische aanvallen in de provincie Damascus in de periode van 07/10/2023 tot 30/04/24 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹²¹ BBC News, 01/04/2024, [url](#); Israëlische aanvallen in de provincie Damascus in de periode van 07/10/2023 tot 30/04/24 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹²² Washington Institute, 4/04/2024, [url](#)

¹²³ Dit document geeft een uitgebreid overzicht weer van door Iran gesteunde groepen: Al-Majalla, *A complete guide to Iranian-backed militias in Syria*, 04/11/2023, [url](#)

¹²⁴ France 24, 07/02/2023, [url](#)

¹²⁵ Israëlische aanvallen in de provincie Aleppo in de periode van 07/10/2023 tot 30/04/24 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#); Al-Jazeera, 30/12/2023, [url](#)

Hezbollah (7) en Pro-Iraanse milities (3). Over de resterende zeven slachtoffers is er geen precieze info.¹²⁶

In Deir Ezzor waren alle aanvallen gericht tegen militaire konvoien, -bussen en -transport en posities van pro-Iraanse milities. In de periode tussen 7 oktober en 30 april 2024 waren er elf dergelijke aanvallen waarbij in totaal 36 slachtoffers vielen. Het merendeel van de aanvallen gebeurde in Al-Bukamal.¹²⁷

Het incident met de grootste impact vond plaats op 30 december 2023, waarbij Israëlische vliegtuigen pro-Iraanse militaire posities aanvielen in Al-Bukamal. Daarbij werd onder meer een Iraans konvooi geïdentificeerd dat Syrië binnenkwam vanuit Irak, een militaire zending en pro-Iraanse militie- en IRGC-gelieerde posities, waaronder een munitiedepot en voertuigen in de stad Al-Bukamal. Ook de industriële zone op het platteland van Deir Ezzor werd geïdentificeerd. In totaal vielen daar 21 doden: elf in Al-Bukamal en tien in de industriële zone. In de informatie is sprake van één burgerslachtoffer, een werknemer van The World Health Organization die naast een villa woonde die werd getroffen door een luchtaanval en behoorde tot de IRGC in de stad Deir Ezzor.¹²⁸

In de provincie Tartous voerde Israël op 1 maart 2024 de enige luchtaanval uit op een villa in de buitenwijken van Banyas op het platteland van Tartous. Daarbij kwamen een leider en twee leden van de IRGC om. Een aantal burgers raakten gewond.¹²⁹

Als gevolg van de Israëlische aanvallen vond er in deze periode geen noemenswaardige verplaatsing van de bevolking plaats en was de schade aan burgerinfrastructuur minimaal, aldus Haid Haid.¹³⁰

3.2.6. Lokalisering en doelwitten van het geweld vanuit Israël op Syrië tussen 1 mei 2024 en 23 augustus 2024¹³¹

Uit een analyse van de door ACLED geregistreerde incidenten tussen 1 mei 2024 en 23 augustus 2024 blijkt dat de doelwitten over alle provincies heen bijna allemaal stellingen¹³² zijn van Hezbollah of Pro-Iraanse milities, auto's die behoren tot (specifieke) Hezbollah-leden en stellingen van het regime. Af en toe worden ook nog wapendepots geïdentificeerd, maar minder dan in de eerste zeven maanden na de start van het Gaza-conflict. De regionale verdeling van de Israëlische aanvallen tussen mei 2024 en 23 augustus 2024 is als volgt:

¹²⁶ BBC News, 29/03/2024, [url](#); Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

¹²⁷ Israëlische aanvallen in de provincie Deir Ezzor in de periode van 7/10/23 tot 30/04/24 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#); Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

¹²⁸ Israëlische aanvallen in de provincie Deir Ezzor in de periode van 7/10/23 tot 30/04/24 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹²⁹ Israëlische aanvallen in de provincie Tartous in de periode van 7/10/23 tot 30/04/24 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹³⁰ Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024

¹³¹ Israëlische aanvallen in de periode van 01/05/2024 tot 23/08/24 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

Governorate	Attacks #	Hit Locations	Fatalities
Aleppo	3	Tamura Tell Shugheib Western Kafr Jum	16
As Sweida	1	Tall Sahn	0
Dara	2	Abdin Izra'	0
Hama	4	47th Brigade Army Base Khattab Maarin Taqsis	2
Homs	12	Al Qusayr Al Qusayr - Military Air Base Ar-Rastan Farqalas Homs - Oras Hosh al Sayed Ali Kherbet Tin Noor Shayrat Air Base Umm Haratayn Zeita	19
Quneitra	3	Hadar Sayda al-Gholan Western Tall al Ahmar	1
Rural Damascus	7	Al Sabboura Az-Zabdani Dimas Masnaa Border Crossing Najhah Military Housings Sayyeda Zeinab Yafur	27
Tartous	2	Arab Al-Mulk Banyas	2
Eindtotaal	34		67

Tabel, Figuur 6: Israëlische aanvallen per provincie, Tabel opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data, 1/05/2024 – 23/08/2024¹³³

Bij analyse van de ACLED-gegevens merkt Cedoca een geografische verschuiving op van de incidenten vanaf mei 2024, waarbij de grensstreek met Israël en de zuidelijke provincies van Syrië, in de buurt van de Golanhoogten, Quneitra, Deraa en Sweida nog nauwelijks aangevallen worden.¹³⁴

De meeste doelwitten liggen nu in de provincies Homs en Rif Damascus. Uit analyse van de incidenten in Homs blijkt dat ongeveer een derde van de aanvallen gebeurt door drones die auto's of trucks viseren waarmee Hezbollahleden zich verplaatsen. De rest van de aanvallen zijn luchtaanvallen op stellingen van Hezbollah en pro-Iraanse milities. De stad die het meest geveiseerd wordt is al-Qusayr, waar de steun voor Hezbollah sterk is.¹³⁵ Deze stad is sinds kort een toevluchtsoord voor Libanese en Syrische burgers die Libanon ontvluchten sinds de escalatie van het geweld tussen Hezbollah in Libanon en Israël.¹³⁶ Er werd ook een wapendepot aangevallen op de Shayrat luchtmachtbasis. Er is geen melding van burgerslachtoffers bij de incidenten die plaatsvonden in de provincie Homs. In de steden al-Dweir en Umm Haratayn op het platteland van Homs waren er een aantal gewonde burgers

¹³³ Israëlische aanvallen per provincie in de periode van 1/05/2024 tot 23/08/2024 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹³⁴ Israëlische aanvallen per provincie in de periode van 1/05/2024 tot 23/08/2024 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹³⁵ Carnegie Endowment, 10/09/2024, [url](#)

¹³⁶ SOHR, 23/09/2024, [url](#)

bij een luchtaanval op pro-Iraanse stellingen. De slachtoffers van de incidenten waren hoofdzakelijk leden van Hezbollah (16), een Syrische soldaat, een Pro-Iraans militielid en een IRCG-adviseur.¹³⁷

In Rif Damascus vonden er begin mei 2024 (2 en 9/05) twee luchtaanvallen plaats die het regime, pro-Iraanse stellingen en een gebouw van Hezbollah viseerden in Najhah en Sayyeda Zaynab. Bij deze twee aanvallen vielen naar schatting van ACLED twintig doden, die bestonden uit leden van bovengenoemde doelwitten. De vijf overige incidenten waren kleinschaligere droneaanvallen en viseerden telkens voertuigen waarbij hooggeplaatste leden van Hezbollah werden gedood.¹³⁸

In Aleppo waren er slechts een klein aantal incidenten, waarbij wel zestien slachtoffers vielen. Uit de analyse van de incidenten blijkt dat het om drie luchtaanvallen gaat die alle drie plaatsvonden op 3 juni 2024 op het platteland van Aleppo en gericht waren tegen pro-Iraanse milities. Alle zestien slachtoffers waren leden van pro-Iraanse milities in drie verschillende dorpen.¹³⁹

In Hama vonden alle incidenten plaats op 23 augustus 2024, waarbij Israël vier luchtaanvallen uitvoerde op de IRGC en pro-Iraanse milities bij de 47ste Brigade op de luchtmachtbasis van Maarin, in de buurt van de stad Taqsis en op een wapendepot dichtbij de stad Khattab. Bij deze twee laatste incidenten vielen gewone burgers, maar geen dodelijke slachtoffers. Er vielen twee slachtoffers bij de pro-Iraanse milities.¹⁴⁰

In Tartous vonden er twee incidenten plaats in deze periode waarbij Israël betrokken was. Op 29 mei 2024 voerde Israël een luchtaanval uit. Daarbij kwamen twee burgers om en geraakten er ook gewond, hoewel het doelwit een stelling van Hezbollah was in Banyas.¹⁴¹ Bij een tweede incident viseerde Israël twee militaire posten van het regime en van pro-Iraanse milities in Arab al-Mulk op het platteland van Tartous. Ze maakten daarbij gebruik van raketten, maar er vielen geen slachtoffers.¹⁴²

Op basis van bovenstaande gegevens die Cedoca analyseerde via ACLED zien we dat er in de provincies Damascus en Deir Ezzor geen Israëlische aanvallen meer plaats vonden in deze periode.¹⁴³

3.2.7. Beeperaanval op Hezbollah-leden

Op dinsdag 17 september 2024 lanceerde Israël een beeperaanval door middel van explosieven geplaatst in een lading beepers die Hezbollah had besteld voor haar leden.¹⁴⁴

Om 15.30 uur Libanese tijd ontvingen de beepers een bericht dat leek te komen van de Hezbollah-leiding. In plaats daarvan activeerde het bericht de explosieven. Minstens negen mensen werden

¹³⁷ Israëlische aanvallen in de provincie Homs in de periode van 01/05/2024 tot 23/08/2024 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹³⁸ Israëlische aanvallen in de provincie Rif Damascus in de periode van 01/05/2024 tot 23/08/2024 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹³⁹ Israëlische aanvallen in de provincie Aleppo in de periode van 01/05/2024 tot 23/08/2024 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹⁴⁰ Israëlische aanvallen in de provincie Hama in de periode van 01/05/2024 tot 23/08/2024 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹⁴¹ Israëlische aanvallen in de provincie Tartous in de periode van 01/05/2024 tot 23/08/2024 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹⁴² Israëlische aanvallen in de provincie Tartous in de periode van 01/05/2024 tot 23/08/2024 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹⁴³ Israëlische aanvallen in Syrië in de periode van 01/05/2024 tot 23/08/2024 volgens ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/08/2024, [url](#)

¹⁴⁴ The New Humanitarian, 18/09/2024, [url](#)

gedood en meer dan 2.700 raakten gewond, aldus de krant De Morgen. De aanval had de grootste impact in Libanon, een beperkt aantal van de beepers kwam ook in Syrië terecht.¹⁴⁵

Volgens het in Groot-Brittannië gevestigde Syrian Observatory for Human Rights raakten Hezbollah-strijders in Syrië ook gewond bij de aanval. Verschillende werden behandeld in ziekenhuizen in Damascus. Volgens Middle East Monitor zouden er in Syrië ten minste tien personen gewond geraakt zijn door de explosie van de beepers.¹⁴⁶ Het aan de Iraanse Revolutionaire Garde gelieerde Saber News meldde dat ook enkele leden van de IRCG in Syrië waren gedood bij de beeperaanval.¹⁴⁷

¹⁴⁵ De Morgen, 18/09/2024, [url](#)

¹⁴⁶ Middle East Monitor, 17/09/2024, [url](#)

¹⁴⁷ The Guardian, 17/09/2024, [url](#); Al-Jazeera, 18/09/2024, [url](#)

Bibliografie

Rechtstreekse contacten

Haid H., Senior Consulting Research Fellow, Chatham House, London, UK, conferentie, 05/2024, contactgegevens niet meegedeeld om de veiligheid van deze bron te garanderen

Geschreven en audiovisuele bronnen

Agence France Press (AFP), *Hamas Resumes Ties With Syria in Damascus Visit*, 19/10/2022, <https://www.voanews.com/a/hamas-resumes-ties-with-syria-in-damascus-visit-/6797583.html> [geraadpleegd op 01/12/2023]

Al-Arabiya News, *Israeli air strikes target Damascus, southern Syria: Defense ministry*, 29/12/2023, <https://english.alarabiya.net/News/middle-east/2023/12/29/Israeli-air-strikes-target-Damascus-southern-Syria-Defense-ministry> [geraadpleegd op 01/12/2023]

Al-Jazeera, *US and allies strike ISIL targets in Syria*, 23/09/2014, <https://www.aljazeera.com/news/2014/9/23/us-and-allies-strike-isil-targets-in-syria> [geraadpleegd op 23/09/2023]

Al-Jazeera, *Russian and US air strikes attack targets in Syria*, 13/11/2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/11/13/russian-air-strikes-kill-34-syrian-rebels-in-idlib-interfax-reports> [geraadpleegd op 01/12/2023]

Al-Jazeera, *US carries out two more strikes on Iran backed groups in Syria*, 13/11/2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/11/13/us-carries-out-two-more-strikes-on-iran-backed-groups-in-syria> [geraadpleegd op 01/12/2023]

Al-Jazeera, *US hits alleged Iran linked weapons storage facility in Syria*, 09/11/2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/11/9/us-hits-alleged-iran-linked-weapons-storage-facility-in-syria> [geraadpleegd op 01/12/2023]

Al-Jazeera, *US troops hit in Iraq Syria as regional tensions soar amid Israel – Gaza war*, 20/10/2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/10/20/us-troops-hit-in-iraq-syria-as-regional-tensions-soar-amid-israel-gaza-war> [geraadpleegd op 01/12/2023]

Al-Jazeera, *Syria says Israel hit Damascus, Aleppo airports again amid Gaza bombing*, 22/10/2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/10/22/syria-says-israel-hit-damascus-aleppo-airports-again-amid-gaza-bombing> [geraadpleegd op 01/12/2023]

Al-Jazeera, *Israel cripples Syria's two main airports in strikes: Syrian state media*, 12/10/2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/10/12/israel-cripples-syrias-two-main-airports-in-attacks-syrian-state-media> [geraadpleegd op 01/12/2023]

Al-Jazeera, *Israel air raids kill eight soldiers in Southern Syria*, 25/10/2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/10/25/israel-air-raids-kill-eight-soldiers-in-southern-syria-report> [geraadpleegd op 04/12/2023]

Al-Jazeera English, *Syrian state TV reports two army posts hit by Israeli strikes in Deraa province*, 30/10/2023, [video], <https://www.youtube.com/watch?v=0-OxhUfuAsw&t=248s> [geraadpleegd op 04/12/2023]

Al-Jazeera, *Israeli air raids target Syrian city of Aleppo as regional tensions rise*, 30/12/2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/12/30/israeli-air-raids-target-syrian-city-of-aleppo-as-regional-tensions-rise> [geraadpleegd op 23/09/2023]

- Al-Jazeera, *Who are the Islamic Resistance in Iraq?*, 10/02/2024, <https://www.aljazeera.com/news/2024/2/10/analysis-who-is-the-islamic-resistance-in-iraq> [geraadpleegd op 04/12/2023]
- Al-Jazeera, *Israeli air strikes kills two people in Syria's capital: State media*, 21/02/2024, <https://www.aljazeera.com/news/2024/2/21/israeli-air-strikes-kills-two-people-in-syrias-capital-state-media> [geraadpleegd op 23/09/2023]
- Al-Jazeera, *How did Hezbollah get the pagers that exploded in Lebanon?*, 18/09/2024, <https://www.aljazeera.com/news/2024/9/18/how-did-hezbollah-get-the-pagers-that-exploded-in-lebanon> [geraadpleegd op 20/09/2023]
- Al-Majalla, *A complete guide to Iranian-backed militias in Syria*, 04/11/2023, <https://en.majalla.com/node/303541/politics/complete-guide-iranian-backed-militias-syria> [geraadpleegd op 05/09/2024]
- Al-Monitor, *Clashes between Arab tribes, SDF forces in Syria pose challenge to US*, 8/08/2024, <https://www.al-monitor.com/originals/2024/08/clashes-between-arab-tribes-sdf-forces-syria-pose-challenge-us> [geraadpleegd op 15/09/2024]
- Anadolu Agency, *UN deeply concerned about potential wider escalation in Syria amid Gaza war*, 28/11/2023, <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/un-deeply-concerned-about-potential-wider-escalation-in-syria-amid-gaza-war/3067263> [geraadpleegd op 01/12/2023]
- Al-Sharq al-aawsat, *Israel attacks Damascus and Aleppo airports, 2 dead*, 22/10/2023, <https://english.aawsat.com/arab-world/4620376-israel-attacks-damascus-and-aleppo-airports-2-dead> [geraadpleegd op 04/12/2023]
- AP News, *An Israeli airstrike on the Syrian capital killed at least 5 Iranian advisers, officials say*, 20/01/2024, <https://apnews.com/article/syria-israel-airstrike-mazzeh-damascus-f430cd6442cbef81b2cbf25711b3ebc0> [geraadpleegd op 23/09/2023]
- Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Data Syria*, via export tool geraadplee update, 16/09/2024, <https://www.acleddata.com/data/> [geraadpleegd op 16/09/2024]
- Atlantic Council (Saban, N.), *Factbox: Iranian presence in Syria's Deir ez-Zor province*, 18/05/2021, <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/menasource/factbox-iranian-presence-in-syrias-deir-ez-zor-province/> [geraadpleegd op 05/09/2024]
- BBC, *What we know about Iran's missile attack on Israel*, 03/10/2024, <https://www.bbc.com/news/articles/c70w1j0l488o> [geraadpleegd op 03/10/2024]
- BBC, *Syria says Damascus and Aleppo airports hit by Israeli missiles*, 12/10/2023, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-67093081> [geraadpleegd op 14/12/2023]
- BBC, *Putin is ready to take advantage of Israel-Gaza war, says Steve Rosenberg*, 13/10/2023, <https://www.bbc.com/news/world-europe-67099574> [geraadpleegd op 23/09/2023]
- BBC, *Syria accuses Israel after strikes kill more than 40 near Aleppo*, 29/03/2024, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-68691102> [geraadpleegd op 09/09/2024]
- BBC, *Iran accuses Israel of killing generals in Syria strike*, 01/04/2024, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-68708923> [geraadpleegd op 23/09/2023]
- BBC, *Syria war: World reaction to US missile attack*, 07/04/2017, <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-39526089> [geraadpleegd op 23/09/2023]
- Carnegie Endowment, *Borders Without a Nation: Syria, Outside Powers, and Open-Ended Instability*, 10/09/2024, <https://carnegieendowment.org/research/2024/09/borders-without-a-nation-syria-outside-powers-and-open-ended-instability?lang=en> [geraadpleegd op 23/09/2023]
- Carnegie Endowment, *The Gaza War Has Convinced Russia It Was Right All Along*, 07/2023, <https://carnegieendowment.org/russia- Eurasia/politika/2023/12/the-gaza-war-has-convinced-russia-it-was-right-all-along?lang=en> [geraadpleegd op 30/08/2023]

Carter Center, *In the Shadows of Gaza: The unseen escalation in Syria and its repercussions*, 08/12/2023, https://www.cartercenter.org/resources/pdfs/peace/conflict_resolution/syria-conflict/2023/syria-israel-palestine-120823.pdf [geraadpleegd op 08/01/2024]

Chatham House, *The strike on Iran's consulate in Syria could be the spark that ignites the Middle East*, 22/04/2024, <https://www.chathamhouse.org/2024/04/strike-irans-consulate-syria-could-be-spark-ignites-middle-east> [geraadpleegd op 30/08/2023]

Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS), *COI Focus Lebanon: Veiligheidssituatie*, 20/02/2024, https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_libanon_veiligheidssituatie_20240220.pdf [geraadpleegd op 05/09/2024]

Crisis Analysis – Syria (CA-SYR), *Hamas-Israel War, implications for Syria*, 12/10/2023, https://static1.squarespace.com/static/63aaf55888b0247733b9a42f/t/6527e82533157b447c582fa8/1697114150034/20231012_Hamas+Israel+War.pdf [geraadpleegd op 18/12/2023]

Danish Institute for International Studies (DISS) *Israel's Conflicting Interests In The Syrian War*, 12/2016, https://pure.diiis.dk/ws/files/710686/Israel_s_conflicting_interests_in_Syria_webversion2.pdf [geraadpleegd op 18/12/2023]

De Morgen, *een ingebouwde schakelaar en een fataal bericht: dit weten we nu over de explosies van Hezbollah-beepers in Libanon*, 18/09/2024, <https://www.demorgen.be/nieuws/een-ingebouwde-schakelaar-en-een-fataal-bericht-dit-weten-we-nu-over-de-explosies-van-hezbollah-beepers-in-libanon~b58333bc> [geraadpleegd op 20/09/2024]

Dronewatch.nl, *Kamikazedrones: wat zijn het? Hoe werken ze? Wat valt er tegen te doen?*, 17/10/2022, <https://www.dronewatch.nl/2022/10/17/kamikazedrones-wat-zijn-het-hoe-werken-ze-wat-valt-er-tegen-te-doen/> [geraadpleegd op 05/09/2024]

European Union Agency for Asylum (EUAA), *COI Query, SYRIA: Major human rights, security, and socio-economic developments*, 06/12/2023, https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2023_12_EUAA_COI_Query_Response_Q69_Syria_Major_human_rights_security_and_socio_economic_developments.pdf [geraadpleegd op 22/12/2023]

France 24, *Civilians among 11 dead in Israel strikes on Syria: monitor*, 07/02/2024, <https://www.france24.com/en/live-news/20240207-civilians-among-10-dead-in-israel-strikes-on-syria-monitor> [geraadpleegd op 23/09/2024]

Global Coalition, s.d., <https://theglobalcoalition.org/en/> [geraadpleegd op 23/09/2024]

International Crisis Group (ICG), *The Gaza war reverberates across the Middle East – Occupied Palestinian Territory*, 04/11/2023, <https://reliefweb.int/report/occupied-palestinian-territory/gaza-war-reverberates-across-middle-east> [geraadpleegd op 22/12/2023]

Institute for the Study of War (ISW) (Sullivan, M.), *Hezbollah in Syria*, 04/2014, https://www.understandingwar.org/sites/default/files/Hezbollah_Sullivan_FINAL.pdf [geraadpleegd op 05/09/2024]

Institute for the Study of War (ISW), *Iran Update, December 30, 2023*, 30/12/2023, <https://www.understandingwar.org/backgrounder/iran-update-december-30-2023> [geraadpleegd op 05/09/2024]

Institute for the Study of War (ISW), *Iran Update, October 1, 2024*, 01/10/2024, <https://www.understandingwar.org/backgrounder/iran-update-october-1-2024> [geraadpleegd op 03/10/2024]

Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), *Lebanon : Hezbollah [Hizbollah, Hizbullah, Hizballah, the Party of God], including political participation and representation, military activities and areas under control; recruitment practices, including forced recruitment and consequences for those who refuse to join; whether Hezbollah targets any segments of society for recruitment, including Shia [Shi'a, Shi'i, Shiite] youth and Lebanese citizens returning from abroad; ability to locate an individual in the country; state protection available (2020–August 2022)*, 08/09/2022, <https://irb-cisr.gc.ca/en/country-information/rir/Pages/index.aspx?doc=458690&pls=1> [geraadpleegd op 05/09/2023]

Jusoor For Studies [Homepage], s.d., <https://www.legal-sy.org/en/jusoor-for-studies/> [geraadpleegd op 05/09/2024]

Jusoor for Studies, *The position of Palestinian factions in Syria following the Gaza war*, 29/11/2023, <https://jusoor.co/en/details/the-position-of-palestinian-factions-in-syria-following-the-gaza-war> [geraadpleegd op 05/09/2024]

Knack, *Israëlsch leger zegt raketexpert van Hamas te hebben gedood in Syrië*, 08/01/2024, <https://www.knack.be/nieuws/wereld/live/israelisch-palestijns-conflict/israelisch-leger-zegt-raketexpert-van-hamas-te-hebben-qedood-in-syrie-1154511/> [geraadpleegd op 10/01/2024]

Middle East Institute, *Israel's response to Iran in Syria – choosing between escalation and accommodation*, 11/2023, <https://www.mei.edu/sites/default/files/2023-11/Saban%20-%20Israel%E2%80%99s%20Response%20to%20Iran%20in%20Syria.pdf> [geraadpleegd op 11/09/2024]

Middle East Monitor, *10 injured as pager devices explode in Syria capital: Reports*, 17/09/2024, <https://www.middleeastmonitor.com/20240917-10-injured-as-pager-devices-explode-in-syria-capital-reports/> [geraadpleegd op 18/09/2024]

Military Wiki, *Surface-to-surface missile*, s.d., https://military-history.fandom.com/wiki/Surface-to-surface_missile [geraadpleegd op 11/09/2024]

Nationsonline, *Map of Israel*, s.d., https://www.nationsonline.org/one-world/map/israel_map.htm [geraadpleegd op 26/09/2024]

North Press Agency (NPA), *Iran Revolutionary Guards holding Syria as a hostage*, 14/04/2024, <https://npasyria.com/en/113190/> [geraadpleegd op 12/09/2024]

NPR, *U.S. Will Leave 400 Troops In Syria*, 22/02/2019, <https://www.npr.org/2019/02/22/696928907/u-s-will-leave-200-peacekeeping-troops-in-syria> [geraadpleegd op 02/10/2024]

Omran Strategic Studies, *Analyzing Iranian-Orchestrated Attacks on U.S. Bases in Syria and Iraq Post Gaza War*, 07/03/2024, <https://omranstudies.org/index.php/publications/reports/analyzing-iranian-orchestrated-attacks-on-u-s-bases-in-syria-and-iraq-post-gaza-war.html> [geraadpleegd op 05/09/2024]

Radio France internationale (RFI), *L'Iran accuse Israël d'avoir tué un général des Gardiens de la Révolution en Syrie*, 25/12/2023, <https://www.rfi.fr/fr/moyen-orient/20231225-l-iran-accuse-isra%C3%ABl-d-avoir-tu%C3%A9-seyed-razi-moussavi-q%C3%A9n%C3%A9ral-des-gardiens-de-la-r%C3%A9volution-en-syrie> [geraadpleegd op 10/01/2024]

Reuters, *Israel says it killed 'central figure' in Syria behind Hamas rocket fire*, 08/01/2024, <https://www.reuters.com/world/middle-east/israel-says-it-killed-central-figure-syria-behind-hamas-rocket-fire-2024-01-08/> [geraadpleegd op 10/01/2024]

Routledge.com, *Hezbollah: A Regional Armed Non-State Actor*, 2022, <https://www.routledge.com/Hezbollah-A-Regional-Armed-Non-State-Actor/Wahab/p/book/9781032215280> [geraadpleegd op 27/09/2024]

The Guardian, *Hundreds of Hezbollah members hurt in Lebanon after pagers explode*, 17/09/2024, <https://www.theguardian.com/world/2024/sep/17/hundreds-of-hezbollah-members-hurt-in-lebanon-after-pagers-explode> [geraadpleegd op 20/09/2024]

The Syrian Observatory for Human Rights (SOHR), *Mass exodus | Lebanese families head to Al-Qusayr and Hezbollah strongholds in Syria*, 23/09/2024, <https://www.syriaohr.com/en/344802/> [geraadpleegd op 23/09/2024]

Stimson Center, *Decoding Iran's Position on the Gaza War*, 27/10/2023, <https://www.stimson.org/2023/decoding-irans-position-on-the-gaza-war/> [geraadpleegd op 04/09/2024]

Syria Direct, *What could war between Israel and Hamas mean for Syria*, 13/10/2023, <https://syriadirect.org/what-could-war-between-israel-and-hamas-mean-for-syria/> [geraadpleegd op 22/12/2023]

The Conversation, *US military presence in Syria carries substantial risks, but so does complete withdrawal*, 16/08/2024, <https://theconversation.com/us-military-presence-in-syria-carries-substantial-risks-but-so-does-complete-withdrawal-235569> [geraadpleegd op 23/09/2024]

The Guardian, *Trump shocks allies and advisers with plan to pull US troops out of Syria*, 19/12/2018, <https://www.theguardian.com/us-news/2018/dec/19/us-troops-syria-withdrawal-trump> [geraadpleegd op 05/09/2024],

The New Arab, *What will Israel's war on Gaza mean for Syria?*, 07/11/2023
<https://www.newarab.com/analysis/what-will-israels-war-qaza-mean-syria> [geraadpleegd op 03/10/2024]

The New Humanitarian, *Israeli pager attack reignites fears of regional war*, 18/09/2024,
<https://www.thenewhumanitarian.org/news/2024/09/18/israeli-pager-attack-reignites-fears-regional-war>
[geraadpleegd op 03/10/24]

The Washington Institute, *Profile: Harakat Hezbollah al-Nujaba*, 27/04/2021 [update 4/01/2024],
<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/profile-harakat-hezbollah-al-nujaba> [geraadpleegd op 05/09/2024]

US Office of the Director of National Intelligence, *Palestine Islamic Jihad (PIJ)*, update 02/2023,
[https://www.dni.gov/nctc/ftos/pij_fto.html#:~:text=OVERVIEW&text=The%20Palestine%20Islamic%20Jihad%20\(PIJ\),the%20Muslim%20Brotherhood%20in%20Egypt](https://www.dni.gov/nctc/ftos/pij_fto.html#:~:text=OVERVIEW&text=The%20Palestine%20Islamic%20Jihad%20(PIJ),the%20Muslim%20Brotherhood%20in%20Egypt) [geraadpleegd op 03/10/2024]

The Washington Institute, *Profile: The Islamic resistance in Iraq*, 21/10/2023 [update 20/06/2024],
<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/profile-islamic-resistance-iraq> [geraadpleegd op 05/09/2024]

UN Security Council, *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 3 November 2022 to 20 February 2023*, 10/03/2023 <https://www.ecoi.net/en/file/local/2089690/N2306485.pdf>
[geraadpleegd op 05/09/2024]

UN Security Council, *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 12/10/2023,
<https://digitallibrary.un.org/record/4024433?ln=en&v=pdf> [geraadpleegd op 3/10/2024]

UN Security Council, *De-escalation Needed as Region Already in Historic Crisis, Deputy Special Envoy for Syria Tells Security Council, Urging Confidence-Building Measures*, 28/11/2023,
<https://press.un.org/en/2023/sc15505.doc.htm> [geraadpleegd op 01/12/2023]

US Department of State (USDOS), *Terrorist Designation of Harakat Ansar Allah al-Awfiya*, 17/06/2024,
<https://www.state.gov/terrorist-designation-of-harakat-ansar-allah-al-awfiya/> [geraadpleegd op 05/09/2024]

United States Department of State (USDOS), *Country reports on terrorism 2015 – Lebanon*, 02/06/2016,
<http://www.refworld.org/docid/57518daa2a.html> [geraadpleegd op 30/06/2016]

Voice of America, *Israeli Airstrikes Put Damascus Airport Out of Service Again*, 26/11/2023,
<https://www.voanews.com/a/israeli-airstrikes-put-damascus-airport-out-of-service-again/7371031.html>
[geraadpleegd op 03/12/2023]

Vrt.be, *Iraanse generaal gedood bij Israëlische luchtaanval in Syrië*, 25/12/2023,
<https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2023/12/25/iraanse-generaal-gedood-bij-israelische-luchtaanval-in-syrie/>
[geraadpleegd op 10/04/2023]

Vrt.be, *Wat is Hamas? Wat is de Gazastrook? Een korte gids in het eindeloze conflict tussen Israël en de Palestijnen*, 07/11/2023, <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2023/10/09/conflict-israel-palestijnse-gebieden-termen/>
[geraadpleegd op 03/12/2023]

Washington Institute, *Israel Temporarily Closes Twenty-Eight Embassies due to Iranian Threat Following Strike on IRGC Leaders in Damascus*, 4/04/2024, <https://www.washingtoninstitute.org/iranexternalops/?id=585>
[geraadpleegd op 26/09/2024]

Wilson Center, *The Five Global Dangers from the Gaza War*, 31/10/2023,
<https://www.wilsoncenter.org/article/five-global-dangers-gaza-war> [geraadpleegd op 01/12/2023]